

B932

**Dominikaanin
ikuiset lupaukset** s. 4

**Charles Péguy
– Suomen ystävä** s. 10

**Ihminen kastetaan
Kristukseen** s. 20

**Paavi tapasi
Korean nuoria**
s. 7

FIDES

KATOLINEN HIIPPAKUNTALEHTI • KATOLSKT STIFTSBLAD • CATHOLIC DIOCESAN MAGAZINE • No. 9 • 12.9.2014

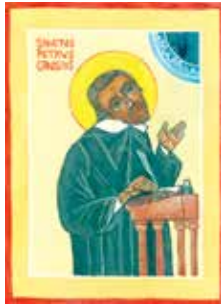

**Hiippakunta
yhdessä s. 8-9**

Uutisia • Oremus • Artikkeleita • Nuorille • Lukijoilta • På svenska • Ohjelmat

Pääkirjoitus

Kysymyksiä lennolla

Palatessaan takaisin apostoliselta vierailultaan Etelä-Koreasta paavi Franciscus tapasi totuttuun tapaan lehtimiehiä, joilla oli tilaisuus esittää pyhälle isälle joitakin kysymyksiä. Ilmeisten kysymysten lisäksi pyhä isä antoi ainakin muutaman laajaa mielenkiintoa herättäneen vastauksen:

Paavi Franciscus vahvisti, että uusi, paljon ennakoitu kierto kirje ekologiasta on valmisteilla. Paavin mukaan sen kokoamisvastuu on kardinaali

Peter Turksonilla, joka on Paavillisen oikeudenmukaisuuden ja rauhan neuvoston puheenjohtaja. Ensimmäinen luonnos kierto kirjeestä on jo valmistunut, mutta tehtävä on vasta alussa, sillä tekstiä on liikaa ja siitä on valikoitava opilliseksi tekstiksi sopivaa aineistoa muun muassa karsimalla pois tieteellisesti vielä varmistamattomia hypoteeseja. Helpompaa paavin mukaan on ollut kirjoittaa kierto kirjeen osia luomakunnan suojelemisesta ja ekologiasta, joka käsittää myös ihmisen ekologian.

Kysymyksen suhteestaan emerituspaaviin, pyhä isä vastasi tapavansa edeltäjänsä silloin tällöin. Hän oli käynyt Benedictuksen luona esimerkiksi juuri ennen Korean matkaa. Vähän aikaisemmin emerituspaavi oli toimittanut paavi Franciscukselle artikkelin, josta oli kysynyt seuraajansa mielipidettä.

”Suhteemme on veljellinen, todella. Olen myös sanonut, että minusta tuntuu siltä kuin minulla olisi talossa viisas isoisä; hän huomaa yksityiskohtia, joita minun on hyvä ottaa huomioon. Hän myös rohkaisee minua paljon.”

Samalla paavi vahvisti pitävänsä omaakin eroansa vanhuuden tähden mahdollisena:

”Olen sitä mieltä, että emerituspaavin ei pitäisi olla poikkeus. Monien vuosisatojen jälkeen [Benedictus] on ensimmäinen emerituspaavi. Niin kuin hän sanoi: ‘Olen tullut vanhaksi, minulla ei ole enää voimia.’ Se oli hieno ele, jalo ja samalla nöyrä ja rohkea. Ajattelen, että 70 vuotta sitten emerituspiispat olivat poikkeus, heitä ei ollut. Nykyään he ovat jo instituutio. Uskon, että emerituspaavista on jo tullut instituutio. Miksi? Koska elämämme mitta on kasvanut ja jossakin vaiheessa me emme enää kykene hallitsemaan hyvin, koska ruumiimme on uupunut. Terveysme voi olla hyvä, mutta meidän ei ole enää mahdollista käsitellä kaikkia kirkon hallinnollisia ongelmia. ... Voitte kysyä minulta: ‘Mitä, jos jonakin päivänä te ette enää kokisi voivanne jatkaa?’ Tekisin samoin. Tekisin samoin! Rukoilisin tätä asiaa paljon, mutta tekisin samoin. [Benedictus] avasi oven, joka on institutionaalinen, ei poikkeuksellinen.”

Rukoilkaamme päivittäin pyhän apostoli Pietarin seuraajan puolesta tänä aikana, joka on täynnä haasteita.

M. Tervaportti

Ajankohtaista

Caritas auttaa myös Irakissa

Yli miljoona ihmistä on paennut kodeistaan Pohjois- ja Keski-Irakissa Islamilaiseksi valtioksi (Isis) itseään kutsuvien sunniekstremistien kaapattua Ninawan, Salah Al-Dinin ja Diyalan maakunnat. Monet paenneista ovat kristittyjä, jesuitteja ja siialaisia.

Suomen Caritas välittää apua myös Irakiin. Suomen Caritasen tuki kanavoidaan apua tarvitseville kansainvälisen Caritas Internationalis -järjestön kautta. CRS (Catholic Relief Services) ja Caritas Irak pyrkivät yhdessä tukemaan 30 000 perhettä seuraavan puolen vuoden aikana seuraavanlaisilla tavoilla:

- Ruoalla, vedellä ja elämään tarvittavilla tarvikkeilla, sillä liikkeellä olevilla ihmisillä, joilta on viety kaikki, ei ole mitään keinoa hankkia perusasioita.
- Psykologisella ja sosiaalisella tuella sekä traumaterapialla, sillä henkiset traumat ovat suuret, etenkin hyökkäyksen kohteena olleiden vähemmistöjen joukossa. CRS ja Caritas Irak käyttävät traumaterapiassa apuvälineinä nukkeja, joiden avulla myös pyritään rakentamaan rauhaa ihmisten välille. Tähän kuuluu henkilökunnan ja vapaaehtoisten kouluttaminen. Heille opetetaan taitoja ja käytäntöjä, jotka ovat osoittautuneet menestyksekkäiksi samankaltaisista taustoista tulleille.
- Järjestämällä opetusta lapsille, jotka ovat joutuneet siirtymään toiseen osaan maata ja joista monet ovat siksi olleet poissa koulusta jo kuukausia. Paikallinen opetusministeriö on pyytänyt apua, että voitaisiin varmistaa, että kaikki lapset voisivat suorittaa vuoden päättökokeensa elokuun keskivaiheilla. CRS ja Caritas Irak pyrkivät järjestämään lapsille opetusta ja kokeisiin valmistautumista, samalla kun kouluja tuetaan selviytymään kasvavien lapsivirtojen kanssa.
- Valmistautumisella pidempiaikaiseen uudelleensijoittamiseen. CRS ja Caritas Irak valmistautuvat pitkän aikavälin todellisuuteen, joka kohtaa perheitä: asettumiseen uusille seuduille, tulevaan talveen, turvalliseen ja ihmisarvoiseen suojaan ja elinkeinon harjoittamismahdollisuuksiin, kuten rahaa työhön ja ammattiin kouluttamiseen.

- Keräystili: FI73 8000 1270 1545 04
- Kirjoita viestikenttään sana ”Irak”
- Kiitoksia korvaamattoman arvokkaasta avustanne!

CARITAS / KATT

FIDES

Katolinen hiippakuntalehti
Katolskt stiftsblad
Vuosi 2014
77. vuosikerta

Päätoimittaja/Huvudredaktör
Marko Tervaportti

2014 nro	dl	ilmestyy
10	30.9.	10.10.
11	4.11.	14.11.
12	2.12.	12.12.

Toimitus ja tilaukset
Katolinen tiedotuskeskus
Pyhän Henrikin aukio I B
00140 Helsinki

Redaktion och prenumeration
Katolsk informationstjänst
Sankt Henriksplatsen I B
00140 Helsingfors

Puhelin/Telefon 09-6129470
Fax 09-650715

Pankkiyhteys/Bankförbindelse:
(IBAN) FI98 8000 1901 2425 53
(BIC) DABAFIHH.

Ilmestyy 12 kertaa vuodessa.
Vuonna 2014 vuosikerran hinta 32 e,
ulkomaille 37 e. / Utkommer med 12
nummer årligen. 2014: prenumeration
32 e, till utlandet 37 e.

Paino / tryck:
I-print Oy, Seinäjoki

Internet
katolinen.fi > fides
fides@katolinen.fi

Osoitteenmuutokset
ja ilmoitukset /
Addressförändringar
och annonser
info@katolinen.fi

Sisältö

- 2 Pääkirjoitus
- 3 Uutisia ja ajankohtaista
- 4 Uutisia ja ajankohtaista
- 5 Sunnuntait ja juhlapyhät
Rukouksen apostolaatti
- 6 “Emme voi olla auttamatta kirkkoa”
– Yhdysvaltain vietnamilaisilta tukea
- 7 “Herra luottaa teihin!”
– Paavi tapasi Korean nuoria
- 8 Piispan saarna hiippakuntajuhlissa
- 9 Juhlaa “hiippiksessä” – ennen ja nyt
- 10 Charles Pégut – Sata vuotta sitten
kaatui sodassa muuan Suomen-ystävä
- 12 Suomen kirkot keskiajalta 1930-luvulle
- 15 Tapaaminen Jeesuksen kanssa
- 16 Hur Nya Testamentet kom till?
Lukijoilta
- 17 Ilmoituksia
- 18 Seurakunnat ja ohjelmat
- 20 Ihminen etsii – ja löytää –
ja kastetaan Kristukseen

Kannen kuva: Hiippakuntajuhlan messu Pyhän Laurin kirkossa Lohjalla 16.8.2014. Kuva Timo Kirsilä.

Uutisia ja ajankohtaista

Irakin tilanne edelleen katastrofaalinen

Tilanne Irakissa ja muilla alueilla, joissa ääriislamilainen Isis-järjestö vainoo uskonnollisia ja muita vähemmistöjä ja harjoittaa laajamittaista vainoa, väkivaltaa ja tappamista, ei ole sanottavasti parantunut viimeisten viikkojen aikana huolimatta siitä, että kansainvälinen painostus Isisiä vastaan on kasvanut ja järjestön eteneminen Irakissa on ainakin osittain onnistuttu pysäyttämään sotilaallisesti.

Monet kirkolliset ja muut tahot ovat esittäneet viime viikkoina voimakkaita kannanottoja Irakissa vainottujen ihmisten puolesta. Elokuun lo-

pussa Babylonian kaldealainen patriarkka Louis Sako pyysi jälleen kansainvälistä yhteisöä, erityisesti Yhdysvaltoja ja Euroopan unionia toimimaan aktiivisesti tilanteen merkittäväksi parantamiseksi.

Jopa paavi Franciscus on todennut selvän sanoin, että Irakin tilanteessa on täysin oikeutettua pysäyttää hyökkääjä vaikka voimatoimin. Irakissa on edelleen satoja tuhansia ihmisiä, jotka on ajettu henkensä uhalla pois kodeistaan.

KATT/news.va/NBK

Torinon käärinliina esille huhtikuussa

Jeesuksen käärinliinaksi uskottu kangas asetetaan Torinon katedraalissa yleisön nähtäväksi jälleen ensi vuoden huhtikuun 19. päivästä alkaen aina kesäkuun 24. päivään saakka. Käärinliinan esille asettaminen on osa pyhän Giovanni Boscon (kuvassa), salesiaanien sääntökunnan (Societas Sancti Francisci Salesii / Salesiani di Don Bosco, SDB) perustajan syntymän 200-vuotisjuhlallisuuksia.

Käärinliinan äärellä uskoviilla on mahdollisuus mietiskellä kuvaa, joka todistaa Jeesuksen Kristuksen kärsimyksistä niin voimakkaalla tavalla. Paavi Franciscuksen toiveiden mukaan käärinliinan esille asettamisen aikana kirkon tulisi erityisesti kiinnittää huomiota nuorten asioihin, sillä nuorisotyö ja nuorten kouluttaminen on aina ollut salesiaanisen karisman ytimessä. Samoin pyhä isä toivoo kiinnitettävän huomiota sekä fyysiseen että henkiseen kärsimykseen.

Torinon arkkhiippakunta julkaisee lähiaikoina lisätietoja käärinliinan esille asettamiseen liittyvistä tapahtumista. Sitä voi etsiä osoitteesta www.sindone.org.

KATT

Katedraalin julkisivuveistokset puhdistettiin ja tutkittiin

Pyhän Henrikin katedraalin julkisivun pyhä Pietaria ja pyhää Paavalia esittävät patsaat puhdistettiin loppukesällä huolellisesti ja retusoitiin hellävaraisesti. Samassa yhteydessä Rakennusentisöintiliike Ukri Oy tutki näiden kahden veistoksen ja myös kellotornin pyhän Henrikin patsaan kunnan. Kaikki veistokset ovat huonossa kunnossa ja ne tarvitsevat lähivuosina perusteellista kunnostusta.

Likaisuuden lisäksi patsaita vaivaa maalipinnan halkeileminen ja niihin tehtyjen paikkausten halkeamat. Lisäksi esimerkiksi Pietarin avaimista vain toinen on kokonaan jäljellä; Paavalilta puuttuu yksi sormi ja esimerkiksi miekan kahva on kiinni enää hyvin heikosti.

Apostolien veistokset on tehty sinkkipelistä, mutta pyhän Henrikin veistos on ilmeisesti jotakin muuta peltiä. “Puhdistustyön ja retusoinnin jälkeen patsaiden kuntoa tulee seurata, koska uusintamaalaus tulee todennäköisesti ajankohtaiseksi lähivuosina. Muutamat heikosti kiinni olevat koristeosat tulisi korjata pikimmiten.

Raportti työstä on luettavissa kokonaisuudessaan katedraaliseurakunnan kotisivulta henrik.katolinen.fi. Kuva ennen puhdistusta.

KATT

Ajankohtaista

Suomalaisen dominikaanin ikuiset lupaukset

Dominikaanisen sääntökuntaperheen nuorin suomalainen jäsen veli Gabriel Salmela OP antoi ikuiset lupaukset Oslossa pyhän Dominicuksen juhlapäivänä 8.8.2014. Fides pyysi nyt Studium Catholicumiin ainakin joksikin aikaa kotiutunutta veli Gabrieliä kertomaan jotakin itsestään, kutsumuksesta ja tulevaisuudestaan.

Veli Gabriel on syntynyt Suomen länsirannikolla, Raumalla, jossa oli keskiajalla fransiskaaniiluostari. Hänen biologiseen ydinperheeseen kuuluvat äiti Pirjo, isä Orvo sekä isovelji Tuomo ja hänen perheensä.

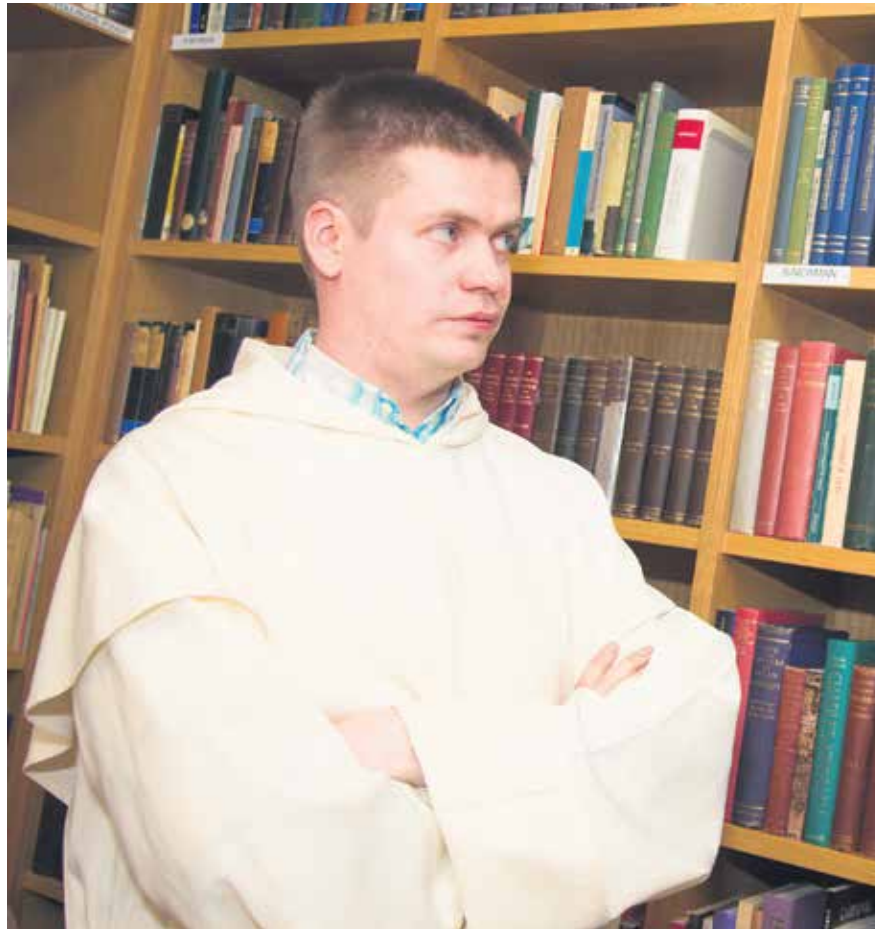
“Perheeni muutti Tampereelle ollessani pieni ja koulut kävin siellä.” Siksi veli Gabriel joutuu toteamaan: “Valitettavasti en puhu rauman murretta.” “Veljeni on insinööri, ja olen itsekin kiinnostunut tekniikasta. Suoritin lukion ohella tietoliikenneasentajan ammattitutkinnon, joka vei minut varusmiespalvelukseen Ilmavoimien tietoliikenneosastolle Tikkaoskelle ja Pirkkalaan.”

Tekniikkaa enemmän veli Gabriel kiinnostui kuitenkin eksistentiaalisista ja maailmankuvaan liittyvistä kysymyksistä. “Niinpä päätin lähteä opiskelemaan teologiaa Helsingin yliopistoon. Valmistuin sieltä uskonnonfilosofia ynnä teologinen etiikka pääaineenani. Näissä yhteyksissä tutustuin katoliseen kirkkoon ja Tuomas Akvinolaiseen sekä dominikaani-isä Antoine Lévyyn.”

Lopulta sääntökuntaelämä kutsui. Veli Gabriel vietti novisiaattievuotensa Ranskan Strassbourgissa. Hän suoritti Ranskan kielen ja kulttuurin tutkinnon Lillen yliopistossa ja opiskeli Toulousessa katolisen teologian tutkinnon. “Tällä hetkellä teen katolisen teologian lisensiaatin tutkintoa aiheesta ‘Oppi jumalallistumisesta Akvinolaisella’ Utrechtin Akvinolais-tutkimuksen instituuttiin, joka on osa Tilburgin yliopistoa Alankomaissa.”

Kutsumus on konkreettista

“Kutsumus, olkoon se avioliitto, sääntökunta, luostari tai hiippakuntapappeus, vihitty neitsyt, modernien kongre-

Kuva Pekka Rantakari

gaatioiden tai instituuttien yhteydessä tai muuta kasteen armoon perustuvaa, on jotakin hyvin realistista ja konkreettista — voisi ehkä sanoa lihaksi tullutta eli inkarnoitunutta”, veli Gabriel sanoo ja jatkaa: “Minulle tärkeä osa on dominikaaninen intellektuaalinen traditio ja sen innovatiivisuus sekä rohkeus: Enkeliopettaja Akvinolainen ja — lähempänä omaa aikaamme — esimerkiksi Congar, Marie-Dominique Chenu, Schillebeeckx, sekä Gustavo Gutiérrez.”

Veli Gabriel myöntää, että “näistä nimistä teologiaa tunteville toki herää kysymyksiä heidän oikeaoppisuudestaan, jota eri historian vaiheissa on tarkasteltu eri tavoin. Ymmärtääkseni kuitenkin dominikaanisen sääntökunnan syntyvaiheet pyhän Dominicuksen innoittamana ja kokonaan uuden konsekkroidun elämäntavan muotoutuminen luostari-ideaalista luopumalla omalta kohdaltaan — muttei kokonaan — ‘maailmaan pa-

laamalla’ 1200-luvun yhteiskunnallisissa murroksissa on kutsukumme ytimessä”.

Tämä tarkoittaa veli Gabrielin mukaan “rohkeaa avoimuutta ja uteliaisuutta uudelle ja erilaiselle sekä tahtoa ottaa vastaan sekä asiat että ihmiset heidän omilla ehdoillaan, omine kysymyksineen, itse kuitenkaan perinnettä, oikeaa oppia ja identiteettiä vesittämättä — aina totuutta etsien”.

“Tämä eräänlainen jännite tai dynamiikka on ominaista dominikaaniveljille. Paavi Franciscuksen puheissa toistuu myös usein sama kaikelle evankeliomiselle välttämätön ‘itsestään’, tutuista rakenteista ja tavoista lähteminen tai niiden uudelleen elävöittäminen.”

Veli Gabriel koettaa tiivistää: “Dominikaanien kutsumus on rukouksesta, yhteisöelämästä, opiskelusta ja apostolisuudesta seuraava periaate: ‘contemplata aliis tradere’ eli luostaririkousperinteen

mukaisen mietiskelyn hedelmät jaetaan toisille. Luonnollisesti kaiken saarnamisen — sanoin ja teoin — päämäärä on sekä oman sielun että toisten ihmisten sielujen iankaikkinen pelastus ja Jumalan armon sekä onnellisuuden ihmisarvoisen todeksi eläminen joka päivä.”

Dominikaanisuteen veli Gabrieliä innoitti myös todistus ja esimerkki, jonka antoivat isä Antoinen lisäksi isä Brian Bricker ja nykyisin Pariisissa asustava yli kaksi vuosikymmentä Suomessa vaikuttanut isä Albert Lemaire sekä ihmisten kertomukset ja lehtiartikkelit isä Martti Voutilaisesta. “Isä Marttia en koskaan tavannut, mutta hänen kammionsa krusifiksin sain ikuisten lupauteni yhteydessä maallikkodominikaaneilta.”

Katse tulevaisuuteen

Viime vuoden veli Gabriel vietti Oslossa. Ja nyt hän on toistaiseksi Studium Catholicumissa Helsingissä. “Aloitimme pienen yhteisöelämän isä Antoinen ja nuoren, diakoniksi kesällä vihityn veli Marie-Augustinin kanssa.” Diakoni aloittaa suomen kielen opinnot Helsingin yliopistossa, ja veli Gabriel puolestaan pitää luentoja Tuomas Akvinolaisesta kiinnostuneille (ks. mainos sivulla 13). Samalla “etsimme erityisesti yhteistyötä dominikaaniveljien kanssa Pohjoismaiden vikaariat ja Baltian maiden välillä”.

“Suomessa katsomme, mihin ja minkälaisiin elämänsäikkailuihin läsnäolomme ja karismamme meidät täällä johtavat. Omalta osaltani seuraavaksi yritän elää todeksi ikuisten lupauten juhllista loppusiunausta, joka lähetti minut ‘olemaan kaikkien keskuudessa merkki ja todistus Hänen rakkaudestaan’. Samalla yritän muistaa lupautani etsiä aina Jumalan ja teidän kaikkien armoa.”

“Kun aika on kypsä”, veli Gabriel päättää, “tullee kutsu vastaanottamaan diakoniksi ja myöhemmin mahdollisesti papiksi vihkiminen.

Kiitos Jumalalle uudesta suomalaisesta dominikaanista!

KATT

Kuvia lupautenantotilaisuudesta:

<http://stdominikus.katolsk.no/?p=761#more-761>

Historiallinen juhla Iissä

Helsingin piispa Teemu Sippo SCJ osallistui heinäkuussa ekumeenisessa hengessä Iin evankelis-luterilaisen seurakunnan ja koko kunnan 640-vuotisjuhlallisuuksiin.

Juhlapäivä alkoi ekumeenisella jumalanpalveluksella, jonka toimitti Oulun piispa Samuel Salmi. Ortodoksista kirkkoa edusti rovasti Eino Hynninen. Mukana olivat myös Oulun katolisen, Nasaretin pyhän perheen seurakunnan kirkkoherra Donbosco Thomas, Iin kirkkoherra Tapani Ruotsalainen ja kappalainen Pekka Soronen.

Piispa Sippo piti jumalanpalvelukses-

sa saarnan tuhlaajapoikavertauksesta. “Piispa Teemu koskettavasti muistutti, että vertauksen pääsisältö ei ole niinkään

tuhlaajapojan harharetket, vaan isän ehdoton rakkaus omaa langennutta poikaansa kohtaan”, Ruotsalainen toteaa.

Ruotsalaisen mukaan “kristillinen kirkko on vaikuttanut Iin alueella vähintään 640 vuotta. Vuosimäärä tulee siitä, että vuodelta 1374 peräsin olevassa asiakirjassa Ii mainitaan ensimmäisen kerran kappeliseurakuntana Pietarsaaren kirkkoherrakunnan alaisuudessa, eli siis silloiseen läntiseen kirkkoon — katoliseen kirkkoon kuuluvana. Kaiken kaikkiaan Iin seurakunta oli osa katolista kirkkoa noin 150 vuotta”.

Iin kirkkoherran mielestä on kuitenkin

selvää, “että jo ennen vuotta 1374 kristillinen kirkko on vaikuttanut Iin alueella”. Hän pitää todennäköisenä, että “ensimmäinen kristillinen vaikutus Iihin on tullut idästä käsin eli ortodoksisen kirkon suunnasta, koska alueella on ollut vahva karjalaisperäinen asutus”.

“Siksi on myös hyvin todennäköistä, että Iin ensimmäinen kirkko on ollut ortodoksinen kirkko. Siihen viittaavat Iissä olevat nimet Sääsina — eli tsasouna ja Illinsaari — eli Iljan saari, Pyhän Eliaan saari”, Ruotsalainen arvelee.

KATT

Sunnuntait ja juhlapyhät

14.9. (kirkkovuoden 24. sunnuntai, IV)

Pyhän Ristin ylentäminen, juhla

1L 4. Moos. 21:4-9

Ps. 78:1-2, 34-35, 36-37, 38. - 7b

2L Fil. 2:6-11

Ev. Joh. 3:13-17

21.9. kirkkovuoden 25. sunnuntai (I)

1L Jes. 55:6-9

Ps. 145:2-3, 8-9, 17-18. - 18a

2L Fil.1:20c-24, 27a

Ev. Matt. 20:1-16a

28.9. kirkkovuoden 26. sunnuntai (II)

1L Hes. 18:25-28

Ps. 25:4-5, 6-7, 8-9. - 6a

2L Fil. 2:1-11 tai 2L Fil. 2:1-5

Ev. Matt. 21:28-32

5.10. kirkkovuoden 27. sunnuntai (III)

1L Jes. 5:1-7

Ps. 80:9+12, 13-14, 15-16, 19-20. - Jes. 5:7a

2L Fil. 4:6-9

Ev. Matt. 21:33-43

12.10. kirkkovuoden 28. sunnuntai (IV)

1L Jes. 25:6-10a

Ps. 23:1-3a, 3b-4, 5, 6. - 6cd

2L Fil. 4:12-14, 19-20

Ev. Matt. 22:1-14 tai Ev. Matt. 22:1-10

19.10. kirkkovuoden 29. sunnuntai (I)

1L Jes. 45:1, 4-6

Ps. 96:1+3, 4-5, 7-8, 9-10ac. - 7b

2L 1. Tess. 1:1-5b

Ev. Matt. 22:15-22

Piispan kalenterista

- 12.-16.9. Pohjoismaiden piispainkokous Turussa
- 16.9. Euroopassa asuvien kaldealaisten piispan Ramzi Garmoun vierailu Roomasta
- 21.9. Vierailu Maria Martentalin luostarissa Saksassa
- 24.9. Piispanneuvoston kokous
- 26.9. Katekeettisen keskuksen johtokunnan kokous
- 27.9. Kirkkoonottaminen Pyhän Ristin kirkossa
- 28.9. Nuorten vahvistus Pyhän Ristin kirkossa
- 2.10. Katolisen kirkon ekumenian esittely Pyhän Konstantinus Suuren Ritarikunnassa
- 5.10. Nuorten vahvistus Pyhän Marian kirkossa
- 12.10. Nuorten vahvistus Savonlinnassa ja Mikkelissä

Lahja uudelle papille

Diakoni Federico Spanó, joka on palvellut viime vuoden aikana meidän seurakunnassamme, vihitään Helsingin hiippakunnan papiksi Pyhän Henrikin katedraalissa lauantaina 25. lokakuuta klo 11.00.

On mahdollista lahjoittaa hänelle jotakin tilille FI61 1014 3000 211801, viite 1119, tilinomistaja "Pyhän Henrikin katedraaliseurakunta". Kiitos kaikille, rukoilkaa diakoni Federicon puolesta.

Kirkkoherra Marco Pasinato

Rukous

Rukouksen apostolaatti

Syyskuun 2014 rukouksen apostolaatin palsta

Syntyminen, aikuistuminen ja vanheneminen, jopa kuolema, kuuluvat jokaisen ihmisen elämänkaareen. Ne eivät ole sairauksia, vaan sarja tavallisia elämänvaiheita, jotka seuraavat toinen toistaan. Millaiselta ihmisen ikuinen elämä näyttää, riippuu siitä, millä tavalla hän on valmistautunut siihen eläessään tässä ajassa. Oikeastaan jokainen vaihe vaatii seurantaa: asianmukaista ja huomaavaista tarkkailua ja hyvää hoitoa. Ihmisen kunto ja hyvinvointi riippuu suurimmalta osalta hänen läheistensä antamasta hoidosta ja rakkaudesta, kanssaihmisten myötävaikutuksesta sekä yhteiskunnan tarjoamasta terveydenhuollosta, puhumattakaan hänen omista ponnisteluistaan ja suhteestaan Jumalaan ja kirkkoon.

On kaikenlaisia sairauksia, jotka vaikeuttavat näiden eri elämänvaiheiden läpäisemistä oikein tai miellyttävästi ja hämärtävät elämän päämäärän saavuttamista. On olemassa fyysisiä, psyykkisiä ja hengellisiä sairauksia. Kun meidän yleiskuntomme tila heikkenee ja sairastumme, saamme hakea hoitoa terveyskeskuksesta. Toivomme, että lääkäri löytää kehostamme sairauden oireet ja parantaa meidät. Myös mielenterveyden ongelmiin voimme saada apua. Joskus ihminen itse ei ole tietoinen esimerkiksi psyykkisen elämänsä vakavasta tasapainottomuudesta tai hän ei usko voivansa saada siihen apua. Mutta heidän läheisensä tietävät paremmin. He jopa kärsivät läheistensä mielenterveyden ongelmista. Onneksi psyykkisiä sairauksia varten on saatavissa yhtä hyvää hoitoa kuin fyysisiäkin varten eikä siinä ole mitään hävettävää. Lopuksi on myös hengellisiä ongelmia eli sielun sairauksia, joiden syy voi olla ihmisen omien syntien heikentämä suhde elämän Antajaan tai toisten ihmisten syntien aiheuttama kärsimys ja ahdistus.

Jotkut pyrkivät vapautumaan sairauksistaan ja niiden seurauksista rukoilemalla Jumalaa. Tämä ei ole väärin. Meidän ylilääkärimme hän osaa parhaiten hoitaa meitä. On luotettava hänen johdatukseensa. Yleensä hän edellyttää sitä, että me annamme lääketieteen ja sen edustajien tehdä parhaansa ja että teemme oman osamme uskollisesti.

Rukouksen apostolaatin kohderyhmänä ovat syyskuussa nimenomaan psyykkisesti sairastuneet lähimmäiset. Me rukoilemme, että he saisivat meiltä ja ympäristöltä sitä rakkautta ja asiantuntevaa apua, jota he tarvitsevat voidakseen ihmisarvon mukaisesti jatkaa elämänsä ja täyttää luottavaisesti ne tehtävät, joita varten Jumala on luonut heidät.

Tämän kuukauden toinen rukousaihe kehottaa meitä kristittyjä ahkerasti syventymään Pyhään Raamattuun, jotta Jumalan sana innoittaisi meitä huolehtimaan köyhistä ja kärsivistä kanssaihmisistämme. Kun olemme ymmärtäväisiä ja myötätuntoisia heitä kohtaan — niin kuin Herramme oli ajallisessa elämässään —, palvelemme heitä parhaiten. Silloin lievennämme monien lasten, nuorten, aikuisten ja vanhusten mielenterveydellisiä ongelmia. Tietenkään tämä suhtautumistapa ei korvaa lääkärin tai sielunhoitajan apua, mutta ainakin vahvistaa sairastuneen lähimmäisen elämän halua ja luottamusta Jumalan armahtavaisuuteen. Tämän puolesta on rukoiltava syyskuussa.

isä Frans Voss SCJ

Rukoilkaamme...

Syyskuu

- Että psyykkisesti sairastuneet ihmiset saisivat sitä rakkautta ja apua, mitä he tarvitsevat elääkseen arvonsa mukaisesti.
- Että Jumalan sana innoittaisi kristittyjä auttamaan köyhiä ja kärsiviä ihmisiä.

September

- Att de psykiskt handikappade får den kärlek och hjälp de behöver för att leva ett värdigt liv.
- Att de kristna inspireras av Guds ord att hjälpa fattiga och lidande människor.

Lokakuu

- Että Herra antaisi rauhan syntyä maailmaan niille alueille, jotka eniten kärsivät sodasta ja väkivallasta.
- Että Maailman lähetyspäivä innostaisi kaikkia uskovia viemään evankeliumia maailman joka kolkkaan.

Oktober

- Att Herren skänker fred till de delar av världen som mest lider av krig och våld.
- Att världsmissionsdagen inspirerar alla troende att med entusiasm förmedla evangeliet till hela världen.

Artikkeleita

”Emme voi olla auttamatta kirkkoa”

Yhdysvaltain vietnamilaisilta tukea hiippakunnallemme

Piispa Teemu Sippo SCJ oli vierailulla Yhdysvalloissa 19.5.–2.6. 2014. Idea matkaan tuli isä Joosef Dangilta.

Viime vuoden kesällä 2013 isä Joosef meni Yhdysvaltoihin vierailemaan sukulaistensa luo Teksasiin ja Kaliforniaan. Sen aikana hänellä oli mahdollisuus viettää pyhä messu vietnamilaisen piispan Nguyen Chi Linhin kanssa, joka oli tuolloin keräämässä rahaa omalle hiippakunnalleen. Tästä isä Joosef sai idean. Hän puhui tätiensä kanssa, josta tuli sitten uuden keräyksen pääjärjestäjä.

Tuon matkan jälkeen isä Joosef meni puhumaan piispa Teemun kanssa ja kysyi: ”Olisiko mahdollista mennä Yhdysvaltoihin keräystä varten?” Tähän piispa vastasi: ”Ilomielin, se voisi olla suuri apu hiippakunnalle.” Piispan suostumuksella isä Joosef otti yhteyttä tätiinsä Yhdysvalloissa ja näin alkoi matkan valmistelu noin yhdeksän kuukautta ennen sen toteutumista.

Miksi keräyksen järjestely kesti niin kauan? Kyseessä oli ennen muuta yksi suuri keräystä varten järjestetty iltatilaisuus ravintolassa, johon mahtuu 500 ihmistä. Yhteinen illallinen, konsertti, huutokauppa, arpajaiset, lippujen myynti, vartijat, poliisit... Koko järjestely maksoi noin 30 000 dollaria. Kiitoksen aihe on, että löytyi kaksi suurta vietnamilaista sponsoria: Quynh Nguyen Realty AB & Mortgagen ja kansanedustaja Hubert Von, jotka maksoivat kulut.

Täällä Suomessa keräystä varten piti saada aikaan lyhyt esittelyvideo kirkon tilanteesta Suomessa. Magnus Löfving kuvasi videon, Riitta Laukama valmisti siihen tekstin ja Lauri Gorski luki tekstin englanniksi nauhalle.

Kysymyksiä

Piispa, isä Joosef ja hiippakunnan ekonomi Otto Nyberg saapuivat Houstoniin, Texasiin 19.5.2014. Kahden viikon ajan he yöpyivät isä Joosefin tädin luona. Heidän kalenterinsa oli täynnä haastatteluja, vierailuja vietnamilaisten kodeissa ja yrityksissä, messun viettoja ja puheita Suomesta, tapaamisia piispojen kanssa Houstonissa ja Kaliforniassa.

Ensimmäisen viikon aikana oli neljä televisiohaastattelua ja yksi radiohaastattelu. Suurin osa haastatteluista tehtiin vietnaminkielellä. Isä Joosef toimi tulkkina. Haastatteluissa kysyttiin erityisesti Suomen kirkon tilanteesta.

”Paljonko katolilaisia on Suomessa?” — ”Noin 13 000 katolilaista. Suomen väkiluku on noin 5,5 miljoona. Katolilaisia on Suomen väestöstä siis vain 0,2 prosenttia.”

”Montako hiippakuntaa teillä on Suomessa?” — ”Vain yksi hiippakunta, seitsemän seurakuntaa.”

”Voisitko kertoa tämän vierailun päämäärästä?” — ”Katolinen kirkko Suomessa on köyhä. Kirkot ovat pieniä. Katolilaisten määrä kasvaa joka vuosi, tarvitsemme uusia kirkkoja. Tulemme tänne pyytämään avustusta erityisesti vietnamilaisilta yhteisöiltä.”

”Voisitko kertoa kirkon tilanteesta Suomessa? Olemme aina ajatelleet, että Eurooppa on rikas.” — ”Eurooppa on rikas, Suomi on rikas maa, mutta kirkon tilanne on ihan toinen. Meillä on n. 13 000 katolilaista, maa on suuri, ihmiset asuvat useimmiten kaukana kirkosta ympäri Suomea. Uskovien joukossa on paljon lapsia, opiskelijoita, pakolaisia ja muita, joilla ei juurikaan ole mahdollisuuksia

tukea omaa kirkkoaan. Katolinen kirkko Suomessa elää pääosin kolehtien varassa, jotka menevät seurakunnille. Me saamme mitättömän vähän avustusta Suomen valtiolta. Suurimman osan avustuksista saamme Saksan kirkolta, varsinkin suuria remontteja varten, mutta sekään ei aina riitä. Olemme kiitollisia Saksan katolilaisten avusta, mutta edelleenkin meiltä puuttuu varoja. Kun saksalaiset auttavat, heillä on myöskin ehtonsa. Jos rakennamme tai ostimme kirkon, he auttavat 75%, mutta vaativat, että prosessi olisi valmis ennen kuin auttavat. Meillä ei ole tarpeeksi rahaa valmiina, siksi pyydämme teiltä avustusta.”

”Missä ja milloin on keräystilaisuus?” — ”Tilaisuus on Kim Son Bellaire -ravintolassa 30.5.2014.”

Keräystilaisuus

TV- ja radiohaastattelujen avulla onnistuimme kutsumaan n. 400 henkeä osallistumaan keräysiltaan. Sen aluksi oli pieni esittely juontajalta, diakoni Hoang Tuul-

ta, sitten seurasi piispan puheenvuoro isä Joosefin tulkkina. Illallisen aikana piispa pöydästä pöytään kulki tervehdi ja kiitti jokaista vierasta erikseen. Taus-tamusiikkina oli konsertti ja ihmiset antoivat lahjoituksiaan. Oli huutokauppa ja arpajaiset. Piispa ojensi arpajaisvoitot ja huutokauppaesineet voittajille.

Miksi keräystä tehtiin Yhdysvalloissa ja erityisesti vietnamilaisessa yhteisössä? ”Kirkko on minun kotini, kirkon ongelmat ovat minun ongelmiani, en voi olla auttamatta kirkkoa.” Tämä on vietnamilaisten uskovien mentaliteetti. Niinpä joka vuosi Vietnamista tulee pappeja ja sisaria eri hiippakunnista ja sääntökunnista Yhdysvaltoihin tekemään keräystä omalle hiippakunnalleen ja sääntökunnalleen.

Piispa oli tyytyväinen tähän matkaan. Hän totesi kiitollisena: ”Matka meni tosi hyvin. Vietnamilaiset ovat uskomattoman anteliaita, he elävät uskoaan ja auttavat kirkkoa.”

isä Joosef Dang

Pyhä isä

Paavi tapasi Korean nuoria

Paavi Franciscus kohtasi korealaisia ja muunmaalaisia nuoria Aasian kuudensilla nuortenpäivillä Korean tasavaltaan suuntautuneen vierailunsa huipennuksena. Hän kehotti heitä rukoilemaan hartaasti ja kysymään Jumalalta: ”Herra, mitä sinä tahdot minusta?” Hän kannusti korealaisia olemaan toiveikkaita

suksen Kristuksen evankeliumista ja hänen valtakuntaansa koskevasta lupauksesta. ... Vertauksissa Jeesus kertoo meille, että hänen valtakuntansa tulee maailmaan hiljaa; se kasvaa vaivihkaa mutta varmasti kaikkialla siellä, missä sen toivon ja pelastuksen sanomalle avoimet sydämet ovat toivottaneet sen tervetulleeksi. Evankeliumi kertoo meille, että Jeesuksen Henki voi tuoda uutta elämää jokaiseen ihmissydämeen

Herra luottaa teihin!

jakautuneen maan yhdistymisen suhteen: ”Ajatelkaa veljiänne ja sisariänne Pohjois-Koreassa: he puhuvat samaa kieltä; ja kun perheessä puhutaan samaa kieltä, on aina tilaa toivolle.”

Katkelma paavin puheesta nuorille:

... Tänä iltapäivänä tahtoisin mietiskellä teidän kanssanne Aasian kuudensien nuortenpäivien teemaa ”Marttyyrien kunnia loistaa teidän yllenne”. Aivan niin kuin Herran kirkkaus loisti marttyyrien sankarillisessa todistuksessa, niin hän myös tahtoo kunniansa loistavan teidän elämässänne ja teidän kauttanne tuovan valoa koko tämän maanosan elämään. Tänään Kristus kolkuttaa sydämenne ovia, minun sydämeni ovea. Hän pyytää teitä ja minua nousemaan ylös, olemaan hereillä ja valppaana, näkemään elämässä sellaisia asioita, joilla on todellista merkitystä. Ja vielä: hän pyytää teitä ja minua lähtemään tämän maailman suurten ja pienten teiden varsilta, kolkuttamaan toisten ihmisten sydänten ovia kutsuen heitä toivottamaan hänet tervetulleeksi elämäänsä.

Tämä nuorten aasialaisten suuri tapaaminen antaa meille tilaisuuden nähdä myös sen, mitä kirkon itsensä on tarkoitus olla Jumalan iankaikkisessa suunnitelmassa. Nuorten kanssa kaikkialta maailmasta te haluatte auttaa sellaisen maailman rakentamisessa, jossa me kaikki voimme elää yhdessä rauhassa ja ystävyudessa, ylittää rajoja, voittaa erimielisyydet, hylä väkivalta ja ennakkoluulot. Juuri tätä Jumala tahtoo meille. Kirkko on tarkoitettu olemaan ykseyden siemen koko ihmisperheelle. Kristuksessa kaikki kansakunnat ja kansat on kutsuttu ykseyteen, joka ei tuhoa moninaisuutta vaan tunnustaa, sovittaa ja rikastuttaa sitä.

Kuinka kaukaiselta maailman henki vaikuttaakaan tähän suurenmoiseen näkemykseen ja suunnitelmaan verrattuna! Kuinka usein hyvyyden ja toivon siemenet, joita me yritämme kylvää, näyttävät

joutuvan itsekkyyden, vihollisuuden ja epäoikeudenmukaisuuden rikkaruohon tukahduttamiksi — ei vain ympärillämme vaan myös omassa sydämessämme. Meitä huolestuttaa yhteiskunnissamme kasvava kuilu rikkaiden ja köyhien välillä. Me näemme vaurauden, vallan ja nautinnon palvontaa, jolla on kova hinta ihmishengissä laskettuna. Lähempänä kotia niin monet ystävistämme ja aikalaisistamme kärsivät — jopa suuren materiaalsen vaurauden keskellä —

hengellisestä köyhyydestä, yksinäisyydestä ja hiljaisesta epätoivosta. Näyttää siltä kuin Jumala olisi poistettu kuvasta, melkein kuin hengellinen autioma olisi leviämässä yli maailman. Se vaikuttaa myös nuoriin ihmisiin; se vie heiltä toivon ja — aivan liian usein — myös elämän.

Ja kuitenkin tämä juuri on se maailma, jonne teidät on kutsuttu menemään ja todistamaan toivon evankeliumista, Jee-

ja muuttaa jokaisen tilanteen, jopa kaikkein toivottomimman. Jeesus voi muuttaa kaikki tilanteet! Tämä on se sanoma, joka teidät on kutsuttu jakaamaan aika-laistenne kanssa koulussa, työpaikalla, perheessä, yliopistossa ja yhteisössänne. Koska Jeesus nousi kuolleista, me tiedämme, että hänellä on ”iankaikkisen elämän sanat” (Joh. 6:68), että hänen sanansa pystyy koskettamaan jokaista sydäntä, voittamaan pahan hyvällä ja muuttamaan ja lunastamaan maailman.

Rakkaat nuoret ystävät! Tänä aikana Herra luottaa teihin! Hän luottaa teihin! Hän on astunut teidän sydämeenne kasteenne päivänä; hän on lahjoittanut teille Henkensä vahvistuksenne päivänä. Hän vahvistaa teitä jatkuvasti omalla läsnäolollaan eukaristiassa, niin että te voisitte olla hänen todistajiaan maailmaan edessä. Oletteko valmiita sanomaan hänelle: ”Kyllä”? Oletteko valmiita? [Ja nuoret vastaavat: Kyllä!] ...

KATT/VIS
Kuvat SIR

URKUMUSIIKIN JUHLAA KATEDRAALISSA

URKUREITA LÄHELTÄ JA KAUKAA

JÁNOS GYÖLVÉZI
(Unkari / Lohtaja)

Urkukonsertti Pyhän Henrikin katedraalissa torstaina 2. lokakuuta 2014 klo 18.00.

Hiippakunta

”Jumala on valinnut minut, hän kunnioittaa ja rakastaa minua”. Tämä ajatus oli varmaan Neitsyt Marian suurin ihmetyksen aihe sen jälkeen, kun enkeli oli ilmestynyt hänelle ja ilmaissut, että Jumala on valinnut hänet Poikansa äidiksi. Miksi juuri minut, pienen vähäpätöisen naisen? Neitsyt Marian sydän on täynnä hämmäntäviä ajatuksia, kun hän rientää serkkunsa Elisabetin vieraaksi. Evankeliumissa kerrotaan tästä kohtaamisesta, miten Elisabet Pyhän Hengen vaikutuksesta puhkeaa ylistämään Mariaa sanoessaan: ”Siunattu olet sinä naisista siunatuin ja siunattu sinun kohtusi hedelmä. Samalla hetkellä kun tervehdysesä tuli korviini, lapsi hypähti riemusta kohdussani. Autuas sinä, joka uskoit! Herran sinulle antama lupaus on täyttyvä!”

Jos Maria tähän mennessä oli vielä ollut hämillään ja epätietoinen kaikesta tapahtuneesta, niin nyt hänen ajatuksensa ja uskonsa Elisabetin sanojen vaikutuksesta kirkastuivat: ”Kaikkivaltias Jumala on antanut minulle rakkaudesta lahjaksi ja tehtäväksi synnyttää ja kasvattaa Messiaan, Jumalan Pojan.”

Evankeliumi kertoo Neitsyt Marian riemusta. Jokaisessa vesperissä me laulamme tai lausumme Neitsyt Marian kiitosvirren, suuren ylistyksen, jota kutsutaan Magnificatiksi. Maria sanoo: ”Minun sieluni ylistää Herran suuruutta, minun henkeni riemuitsee Jumalasta, Vapahtajastani, sillä hän on luonut katseensa vähäiseen palvelijaansa. Tästedes kaikki sukukunnat ylistävät minua autuaaksi sillä Voimallinen on tehnyt minulle suuria tekoja.”

Me voimme hyvin ymmärtää Neitsyt Marian ilon. Ylistysvirressään hän osoittaa käsittävänsä ei vain oman tehtävänsä suunnattoman suuren arvon hänelle itselleen, vaan laajemminkin äitiytensä merkityksen ja Jumalan Pojan syntymän merkityksen koko maailmalle ja maailmanhistorialle. Ajatellen omaa vähäpätöisyyttään Herran piikana hän käsittää vanhojen profeettojen julistuksen tavoin miten Jumala nostaa häneen turvaavat heikot ja sorretut ja tuhoaa ylpeät ja itseään täynnä olevat ihmiset, Maria sanoo: ”Jumala osoittaa laupeutensa niille, jotka häntä pelkäävät. Hänen käntensä on tehnyt mahtavia tekoja, hän on lyönyt hajalle ne, joilla on ylpeät ajatukset sydämessään. Hän on syössyt vallanpitäjät istuimiltaan ja korottanut alhaiset. Nälkäiset hän on ruokkinut runsain määrin, mutta rikkaat hän on lähettänyt tyhjin käsin pois.”

Ajatellen omaa alhaisuuttaan Maria ymmärtää hänestä syntyvän Messiaan merkittävän pelastusta erityisesti kaikille köyhille, sorretuille, pienille Ju-

Hiippakuntajuhla, Autuaan Neitsyt Marian taivaaseen ottaminen 16.8.2014

Piispan saarna

Kuva Timo Kirsilä

malalle kuuliaisille ihmisille. Hän kertoo omasta lähtökohdastaan käsin profeetalisesti Jumalan pelastustesteista Poikansa Kristuksen kautta.

Nöyrällä palvelijalla, Neitsyt Marialla, joka synnyttää köyhyydessään maailman Vapahtajan Betlehemin eläinten suojassa, on Magnificatissa ajankohmainen sanoma kaikkina aikakausina, nykyäänkin miljoonille Kristuksen puoleen kääntyville ihmisille: Jumala kuulee heidän rukouksensa, hän näkee heidän köyhyytensä, hän on heidän puolellaan. Hän on kerran korottava heidät, sillä jokainen heistä on hänen silmissään mittaamattoman arvokas.

Eikö tässä ole myös laaja tehtäväkenttä varsinkin meille kristityille toimia itse pienten ja köyhien hyväksi? Kun Jumala antaa lahjan ja tehtävän Marialle, niin se on merkinä meille jokaiselle. Kuten Marialle, Jumala antaa jo-

kaiselle ihmiselle oman lahjansa ja tehtävänsä, johon hän ihmistä kutsuu. Tosin Neitsyt Marian asema pelastushistoriasa Vapahtajan äitinä on ainutlaatuinen, vertaansa vailla oleva lahja ja tehtävä. Kuitenkin minulla ja sinullakin, meillä kaikilla on oma osansa Jumalan suunnitelmassa.

Eikö olisi hyvä silloin tällöin hiljentyä ja rauhoittua, jotta voisim kuulua Jumalan hiljaisen kutsun toteuttaa sitä suunnitelmaa, jonka hän lahjana ja tehtävänä minulle antaa? Eikö hiljaisuudessa olisi mahdollista saada kokea jopa Jumalan lähettilään käynti ja kuulla Jumalan sanoman, kuten Marian kohdalla tapahtui? Tarvitsen vain Neitsyt Marian avoimuutta kuullakseni Jumalan lähettilään sanoman minulle. Tuo sanoma saattaa lohduttaa, rohkaista ja vahvistaa minua kulkemaan omaa tietäni. Toisaalta saattaa olla, että tuo sanoma merkitsisi lähtemistä aivan uudelle tielle. Varmasti

tuo lahja ja tehtävä merkitsee oman itсени vastaanottamista Jumalalta minun kaikkine hyvine ja huonoine puolineeni. Joskus voi olla haastavaa hyväksyä oma nuoruuteni tai vanhuuteni ja elämän antamat kuormat ja ristin, elämän kohtalon, haasteet ja tehtävät, ottaa vastaan nyky-yhteiskunnan sellaisena kuin se on ja kanssaihmiset Jumalan kädestä. Jumalan sanansaattaja voi sanoa minulle niin kuin hän ilmaisi Marialle: ole valmis, älä pelkää, ota vastaan kutsu Jumalalta omassa tilanteessasi, sellaisena kuin se tulee eteesi.

Kuten Neitsyt Marialle, minullekin tulee mieleen kysymyksiä, miten selviytyä tästä elämästä ja Jumalan kutsusta. Vaaditaan kärsivällisyyttä, rohkeutta ja kestävyttä hyväksyä oma elämän tiensä ja sanoa lopuksi: ”Tämä on minun tieni”, kuten Maria näki oman tiensä ja ryhtyi kulkemaan sitä antaessaan kaikkensa Jeesuksen, poikansa ja Jumalan Pojan hyväksi. Neitsyt Marian tavoin ihminen voi löytää elämänsä tarkoituksen ja hänen elämänsä voi alkaa kantaa hyvää hedelmää. Minussa voi alkaa kasvaa ymmärrys, että minäkin olen Herran palvelija, minullekin Jumala on antanut lahjan ja tehtävän tässä elämässä. Huolimatta kärsimyksistäni ja vastoinkäymisistäni — jotka kuuluivat myös Neitsyt Marian elämään — voin täydestä sydämestäni luottaa Jumalaan ja kokea hänen johdatustaan omassa elämässäni. Saatan kokea, että Jumala rakastaa minuakin sanomattomasti, enemmän kuin käsittääkään. Eikö minulle itsellenikin voisi tulla mieleen Neitsyt Marian ylistysvirren sanat ajatellessani suhdettani Jumalaan ja omaa elämäni: ”Minun sieluni ylistää Herran suuruutta, minun henkeni riemuitsee Jumalasta, Vapahtajastani, sillä hän on luonut katseensa vähäiseen palvelijaansa.” En varmaankaan voi sanoa itsestäni Marian sanoja: ”Tästedes kaikki sukupolvet ylistävät minua autuaaksi”, mutta sittenkin, jos avoimin mielin käännyn Jumalan puoleen, pyytän hänen apuaan, että voisim täyttää hänen tahtonsa hänen lapsenaan ja ystävänään, voin toivoa itselleni ikuista autuutta.

Neitsyt Maria on tässä meidän kaikkien esikuva. Me vietämme hänen taivaaseen ottamisensa juhlaa. Hän on nyt kokonaan Jumalan yhteydessä taivaan autuudessa. Hän on koko kirkon kuva ja uskomme esikuva, joka osoittaa meille meidän omaa määränpäättämme, että mekin kerran voisimme saavuttaa taivaallisen kodin ilon ja kirkkauden.

Maria on myös meidän suuri esirukouksilijamme. Jeesuksen äitinä, Jumalanäitinä hän on kirkon äiti ja meidänkin äitimme. Siksi pyydämme häntä: Pyhä Maria, Jumalanäiti, rukoile puolestamme nyt ja kuolemamme hetkenä. Amen. ■

Hiipakunta

Juhlaa ”hiippiksessä” – ennen ja nyt

Hiipakuntajuhla on vuosien saatossa saanut puhekielessä lempinimen hiippis, kun virallinen nimitys on pitkä ja kankea ja juhla kuitenkin tarkoitettu hiipakuntalaisten yhteiseksi juhlaaksi ja pyhiinvaellukseksi autuaan Neitsyt Marian taivaaseen ottamisen muistoksi. Juhlapyhää on vietetty aina elokuun 15. päivää lähimpänä olevana lauantaina, mahdollisuuksien mukaan, ja lähes aina Stella Mariksessa. Osallistujamäärä on vaihdellut, milloin heitä on ollut useita satoja, milloin vähemmän. Oma muistikuvani kattaa lähes 30 vuotta iloa ja auringonpaistetta, eri puolilta Suomea tulleiden tuttuja tapauksia, sadetta, tuulta ja myrskyä, mutta ennen kaikkea yhteisyyttä, yhteisyyden henkeä, perhetuntua.

Muistan, kuinka bussi töyssyy pihaan, hakee paikkaa, mihin pudottaa matkustajansa, ovet aukeavat ja kansa purkautuu ulos. Päätalon ovesta leijuu kahvin ja lämpimän pullan tuoksu, kukat reunustavat portaita ja ovella seisoo emäntä toivottamassa tervetuloa, kätelee kaikkia, joita ehtii ja komentaa kirjoittamaan nimen vieraskirjaan, ojentaa päivän ohjelman ja kehottaa siirtymään tuliaisakahvin ääreen. Iloiset vapaaehtoiset auttavat kaatavat kahvia, täyttävät pullakoreja ja ehtivät siinä sivussa vielä hilpeästi tervehtiä tuttujaan: ai, sinäkin tulit, ai kun kivaa! Ihmiset kuppeineen ja pullineen siirtyvät ulos pihalle tai istahtavat sisälle, pieniä innokkaasti juttelevia ryhmiä syntyy joka puolelle. Lapset kirmaavat nurmikolla, ajavat toisiaan takaa ja napsivat omenia puista. Hiljalleen sitten siirrytään kohti kappelia odottamaan messun alkua.

Jo kauan kappeli on sisältä osoittanut liian pieneksi koko joukolla, mutta siihen on keksitty ratkaisu. Alttari on rakennettu kappelin sisääntulotasanteelle,

ihmiset istuvat ruohikkoiselle rinteelle kannetuilla penkeillä ja tuoleilla, nuoremmat ja notkeammat tynesti nurmikolla. Milloin on paistanut aurinko siniseltä taivaalta, milloin tuullut ja satanut, mutta se ei ole haitannut (ainakaan kovin paljon!). Tätä messua on rakastettu, on odotettu pappien ja messupalvelijoiden pitkää kulkuetta kappelin vieritse ja oltu osa vuosisataista perinnettä, istutu kuin opetuslapset Kristuksen ja apostolien jalkojen juuressa kuuntelemassa opetusta. Joskus on kaatosade ropissut suojakatoksiin ja tuuli yrittänyt kääntää sateensuojat nurin ja sadepisarat pyrkineet kauluksesta sisään, mutta siihen on suhtauduttu huumorilla: tänään on tämöinen messu!

Messun jälkeen lounas, jäätelöt lapsille, ehkä makkaran grillaamista, esitelmää, näyttelyitä, eri seurakuntien esittelytymistä, lapset kiipeilevät leikkilinjalla, keinuvat kilpaa, ratsastavat Stelliksen vanhan leijonan selässä. Aikuiset muodostavat pieniä keskustelevia ryhmiä, käyvät ehkä kirjamyntiä katsomassa, ostavat mukaan vietävää... Tätä juhlaa on aina käytetty myös tuomaan esille ja saataville kirjoja ja esineitä, myös niille, joiden lähellä ei katolista kauppaa ole ollut. On ihailtu joka puolella kasvavia kukkia, kehuttu ruokaa, ja odotettu perinteistä Marian hartautta, joka päättää juhlan hengellisen puolen. Sen jälkeen vain lähökahvit, haikeat hyvästit omiin kaukisiin seurakuntiinsa palaaville ystäville – nähdään taas ensi kesänä!

Nämä olivat muistoja. Tänään Stella Maris kuuluu edelleen hiipakunnalle, mutta paljon on muuttunut. Pitkäaikainen emäntä jäi eläkkeelle ja birgittalaissaret siirtyivät keskuksen johtoon. Tarvittiin isoja remontteja, rakennukset olivat rapistuneet vuosien mittaan.

Myös taloudellinen tilanne hiipakun-

Teksti Tuula Luoma OP

nassa huononi. Kirkot vaativat suuria remontteja, seurakunnat kasvoivat, lapsia ja nuoria oli paljon, rahahuolet painoivat. Stella Marista yritettiin myydä, mutta ilmeisesti taivaalliset voimat olivat tukena, sillä ostajia ei ilmaantunut. Stella Maris kuuluu edelleen meille, se on hiipakunnan leiri- ja retrettiokeskus, mutta se ei pysy pystyssä ilman meidän apuamme. Siellä tarvitaan isoja muutoksia, jotka vaativat rahaa. Käyttäkää Stella Marista hyväksenne! Stelliksen hinnasto oli nähtävissä edellisen Fideksen sivuilla, ottakaa joskus kiinni mahdollisuudesta viettää pari lomapäivää Hiidenveden rannalla, käykää uimassa... Aina päivä ei ehkä sovi, sillä myös luterilaiset yhteisöt käyttävät Stellistä hiljaisuuden viettoon. Aina voi kuitenkin kysyä!

Meidän apuamme tarvitaan, jotta Stellis edelleen säilyttäisi sydämissämme sen paikan, joka sillä on ollut. Tämä on tullut selvästi esille viime vuosina, kun messun vietto on siirretty Lohjan Pyhän Laurin kirkkoon. Toki kirkko on komea, ja sinne mahtuu väkeä paljon, eikä sade kastele kuulijoita. Mutta: ”Yhtä hyvin voisi pitää messun Henrikissä tai Mariassa ja ajaa sitten Stellikseen syömään”, kuulin useammaltakin. ”Onhan Lohjan kirkko hieno, mutta se ei ole meidän enää, siellä voisi viettää messun jossain muussa yhteydessä”, sanoo toinen. ”Miksei voida pitää messua Stelliksessä, se on kokonaan meidän, koko päivä on silloin juhlaa! Kyllä me mahdutaan nurmikolle, on ennenkin mahduttu, ja meitä on ollut mukana paljon enemmän!” Ehkä tämä pitäisi ottaa huomioon, kun suunnitellaan ensi kesän juhlaa. — Lohjalla me olemme vieraisilla, olemme ”kylässä”, vaikka kirkko joskus onkin meille kuulunut. Siksi monet pyytävät: Antakaa meille takaisin hiippiksen yhteinen kokonaisuus!

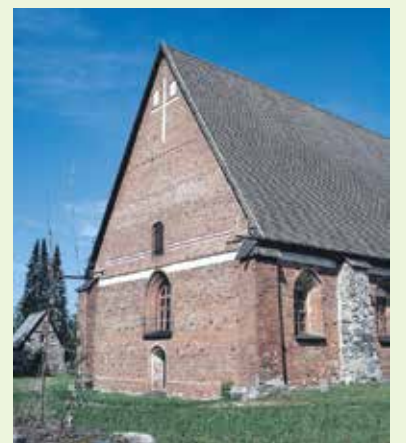
Maallikkodominikaanit järjestävät Katekismuksen opiskelua

Studium Catholicumissa
Ritarikatu 3, III kerr., Kruununhaka

Jatkamme Katekismuksen kolmatta osaa, Elämää Kristuksessa. Vuorossa on kuudes käsky, sivut 562 - 576. Kokoontuminen on lauantaina 4.10. klo 14 - 15.50. Lopuksi rukoilemme vesperin. Syksyn muut kerrat ovat 8.11. ja 29.11., myös klo 14 alkaen.

Kokoontumisissa on mukana joku papeista. Ilmoittautumista ei tarvita. Oma Katekismus mukaan. Tervetuloa!

Maallikkodominikaanit

Pyhiinvaellus Hattulaan

Hattulan keskiaikaisessa Pyhän Ristin kirkossa vietetään **lauantaina 13. syyskuuta** 2014 katolinen Pyhän Ristin kunnioittamisen ja kantamisen hartaus.

Pyhiinvaellus alkaa messulla Pyhän Henrikin katedraalissa klo 9.30 (huom. aika), ja bussi Hattulaan lähtee messun jälkeen kirkon edestä. Mukaan voi tulla myös Pyhän Marian kirkon kulmalta bussin 18 pysäkillä.

Hartaus alkaa Hattulassa klo 12.30 (huom. aika). Hartauden jälkeen Hattulan ev.lut. srk tarjoaa meille kahvit. Takaisin Helsingissä ollaan klo 16 mennessä.

Edestakainen matka maksaa 25 euroa, ja se maksetaan bussissa. Ilmoittautuminen Pyhän Henrikin pappilaan, puh. 09-637853.

Pyhiinvaelluksen järjestävät Maallikkodominikaanit ja Academicum Catholicum

Artikkeleita

Virsirunoilija Anna-Maija Raittila (1928–2012) on verrannut ranskalaista runoilijakollegaansa Charles Péguy'tä (1873–1914), ”kuningaskotkaan, jonka siipien väli on ainakin kolme metriä”.

On myös sanottu, että katolinen Charles Péguy on ollut samaa Euroopan kristillisessä runoudessa kuin luterilainen Johann Sebastian Bach kristillisessä musiikissa: kaikkein suurin. Hän jätti jälkeensä tuhansien sivujen mittaisen tuotannon, joka askarruttaa lukijoitaan ja tutkijoitaan yhä.

Suomen-ystävänä tunnettu Péguy vaikutti myöhemmin eläneen Anna-Maija Raittilan ajatteluun ja tuotantoon. Raittila on myös Péguy'n tunnetuin suomentaja.

Kotkan lento päättyi ensimmäisen maailmansodan alkupäiviin tasan sata vuotta sitten, kun Péguy kaatui taistelussa Ranskan armeijan jalkaväen luutnanttina.

Orléansin suuri poika

Charles Péguy syntyi Orléansissa 7. tammikuuta 1873. Perhe oli vähävarainen, sen juuret olivat talonpoikaiset. Isä Désiré Péguy, ammatiltaan puuseppä, kuoli pian poikansa syntymän jälkeen vuoden 1870–1871 sodassa saamaansa sairautteen. Äiti Cécile elätti pientä perhettä, johon kuului myös isoäiti, punomalla tuolien olkisia istuimia. Péguy'n lapsuudenaskar oli villatilkulla hangata kunnostettavia tuoleja, kunnes ne välkkyivät peilinkirkkaina. ”Ei ansaittu mitään, ei kulutettu mitään, elettiin tyhjästä, oltiin onnellisia”, Péguy on muistellut lapsuuttaan:

”Meillä oli työntekemisen kunnia, aivan sama kuin se mikä keskiajalla ohjasi sydäntä ja kättä. Se oli säilynyt muuttumattomana. Työnteossa pyrittiin täydellisyyteen sekä kokonaisuudessa että pienimmissä yksityiskohdissa. Meissä oli viimeistä piirtoa myöten huolella tehdyn työn hartautta. Koko lapsuuteni katselin, miten olkituoleja tehtiin samalla hengellä, sydämellä ja kädentaidolla kuin tämä kansa aikoinaan rakensi katedraalit...”

Hänen orléansilaiset opettajansa panivat jo varhain merkille koululaisen lahjakkuuden ja ohjasivat hänet Pariisiin, kuuluisaan École Normale Supérieure -oppilaitokseen. Hänelle opetti filosofiaa muun muassa Henri Bergson.

Ranskassa oli silloin käynnissä kuuluisa Dreyfus-juttu: juutalainen kapteeni Alfred Dreyfus oli tuomittu tekaistuin perustein karkotettavaksi Pirunsaarelle vakoilusta syytettynä. Péguy'stä tuli dreyfusardi, piinatun kapteenin kiiwas puolustaja. Dreyfusardeja kutsuttiin pilkkanimellä ”intellektuellit”, joka silloin oli uusi sana. Nykyisin sitä pidetään kunnianimenä.

Dreyfus-juttu herätti ranskalaisten omantunnon monessa muussakin asiassa. Perustettiin Ihmisoikeuksien liiga (*Ligue des droits de l'homme*) korjaamaan maailman vääryyksiä niin yksilötasolla

Ranskalaisotilaita Marnen taistelussa 1914. Kuva Bibliothèque nationale de France.

Charles Péguy

Sata vuotta sitten kaatui sodassa muuan Suomen-ystävä

kuin kansakuntien elämässä. Liigan ensimmäinen presidentti oli Ranskan entinen oikeusministeri Ludovic Trarieux (1840–1904): sama mies, joka henkilökohtaisesti lähti viemään keisari Nikolai II:lle eurooppalaisen sivistyneistön allekirjoittamaa Pro Finlandia -adressia.

Trarieux oli puolustanut asianajajana kapteeni Dreyfusia, joten hänen pyynnöstään monet dreyfusardit vuonna 1899 allekirjoittivat myös Pro Finlandia -adressin. Tunnetuimpia heistä oli kirjailija Émile Zola, joka edellisenä vuonna oli L'Aurore-lehdessä osoittanut Ranskan presidentille avoimena kirjeenä maailman lehdistöhistorian kuuluisimman pamfletin ”J'accuse...!” Zola tuomittiin silloin valtionpäämiehen kunnian loukkaamisesta, ja Trarieux joutui puolustamaan häntäkin.

Charles Péguy'n allekirjoitusta Pro Finlandia -adressissa ei ole. Hän oli sellaiseen vielä liian nuori. Esikoisteos Jeanne d'Arc oli ilmestynyt vasta 1897. Péguy'n nuoruudenaate oli sosialismi, josta hän sittemmin kuitenkin vieraantui. Hänen mielestään sosialismin teoreetikot olivat proletariaatin puolestapuhujina epäuskottavia, koska kukaan heistä ei itse elänyt köyhyydessä. Vielä vähemmän Péguy saattoi hyväksyä niitä pyrkyreitä ja kiipijöitä, joille sosialismin suuri aate merkitsi vain keinoa hankkia mukavia virkapaikkoja puolueen tuella.

Vuonna 1898 Péguy perusti lähelle Sorbonnea oman kirjakaupan. Vuonna 1900 hän käynnisti myös *Cahiers de la Quinzaine* -nimisen lehden, jonka ohjelmaksi tuli julistaa ”totuus, koko totuus, vain totuus: sanoa tyhmästi tyhmä totuus, ikävästi ikävä totuus, surullisesti surullinen totuus”. Lehti ei koskaan kannattanut, mutta sinnitteli hengissä aina toimittajansa kuolemaan asti. Se palveli ennen kaikkea Péguy'n oman tuotannon julkaisukanavana. Runojen ohella Péguy kirjoitti suuret määrät filosofista ja poliittista proosaa.

Jumala-kuvan uudistaja

Ranskalaisten omin pyhimys Orléansin neitsyt Jeanne d'Arc askarrutti Péguy'tä koko hänen elämänsä ajan. Hänen kotikaupungissaan Orléansissa vietetään edelleen joka vuosi 8. toukokuuta suurta juhlaa sen kunniaksi, että Jeanne d'Arc mainittuna päivänä 1429 vapautti kaupungin englantilaisten piirityksestä. Lapsena Péguy osallistui näihin juhllisuuksiin, ja myöhemmin hän kävi Lorrainessa myös Jeanne d'Arcin syntymäkylässä Domrémyssä. Péguy'n kristillinen runous on juurtunut vaatimattomien maalaispaikkakuntien pienoismaisemiin ja Ranskan hiljaa virtaavien jokien mutkiin ja suvantoihin, joista se imee elinvoimansa.

Péguy'n sielunmaisemassa maailman hurskain ja jaloin kansakunta ovat ranskalaiset. Esimerkiksi Kristuksen ristiinnaulitsemisesta Péguy'n kuvittelema Jeanne d'Arc tietää, että jos sitä olisi yritetty Ranskassa, ranskalaiset eivät ikinä olisi sitä sallineet. ”Sanon teille: koskaan ei täkäläinen väestö, me, lorrainelaiset, Meusen laakson asujaimet, Vaucouleurs'n, Domremy'n, Maxey'n uskovaiset, koskaan emme olisi hyljänneet häntä!”

Tässä asiassa Péguy on samaa mieltä frankkien muinaisen Klodovig-kuninkaan kanssa. Kun Klodovig, joka kas-

Artikkeleita

tettiin vuonna 1496, sai ensi kertaa kuulua Golgatan tapahtumista, hän huudahti: "Jos minä ja urhoolliset frankkisoturini olisimme olleet siellä, sitä ei olisi tapahtunut!"

Ulkomaalaista näin naiivit luulot ranskalaisten hurskaudesta kenties hymylyttävät, mutta Péguy uskoo vilpittömästi, että Jumala rakastaa tavallista kansaa. Péguy'n teologinen merkitys onkin siinä, että hän korosti Jumalan hellää rakkautta luotujaan kohtaan. Hän sai runoudellaan aikaan, että perinteisen ankaran vanha-testamentillinen kuva Jumalasta, joka kostaa isien pahat teot lapsille kolmanteen ja neljanteen polveen, sai uusia nyansseja.

Myös Anna-Maija Raittilan laatimissa noin sadassa virressä, joita sekä Suomen luterilaiset että katolilaiset laulavat, tuntuu uudenlaisen Jumala-kuvan tuulahdus. Raittilan takana on Péguy, jonka teologinen vaikutus hänen kauttaan siis tuntuu meilläkin.

Omana aikanaan sosialisti Péguy'tä pidettiin kirkollisissa piireissä epäilyttävänä runoilijana, mutta myöhemmin uskovien suhtautuminen häneen on muuttunut. Péguy'n suuruus runoilijana tunnustetaan ja hänen kuolemansa 100-vuotismuisto noteerataan tänä syksynä monissa kristityissä maissa.

Chartres'n tien pyhiinvaeltaja

Vuonna 1912 Péguy teki kuuluisan pyhiinvaelluksen Chartres'n katedraaliin, jalkaisin Pariisista suurten viljapeltojen halki. Syynä oli hänen poikansa vakava sairastuminen. Péguy sanoo kulkeneensa 144 kilometriä kolmessa päivässä. Péguy'n poika parani, ja runoilija uskoi sen olleen Neitsyt Marian aikaansaama ihme:

"Chartres'n kellotornin näkee lakeudella seitsemäntoista kilometrin päästä. Välistä se katoaa kukkuloiden tai metsäsaarekkeen taakse. Olin haltioitunut, kun näin sen. En tuntenut enää mitään, en väsymystä, en jalkojani. Kaikki epäpuhtaus oli poissa. Olin uusi ihminen. Ja rukoilin, ystäväni, rukoilin niin kuin en koskaan ole rukoillut. Rukoilin vihollisteni puolesta; sitä en ollut ennen tehnyt... Ja poikani parani..."

Péguy'n runoudessa on samaa rannatoman lakeuden tuntua kuin hänen sielunmaisemassaan, Ranskan vilja-aitan Beaucen tasangossa, josta Chartres'n katedraalin tornit kohoavat kuin tähtkämpät. Voimme kuvitella Péguy'n pyhiinvaelluksella tuossa maisemassa, ruusukokousta lausuen ja runosäkeitään seipittäen. Tuuli taivuttaa viljaa, runolitania nousee ja laskee loputtomina eepisinä hyökynä. Péguy katsoo kaukaisuuteen ja koettaa huipentaa sanottavansa yhä korkeammalle – aina Jumalan istuimen luokse – tähtääviin huikaiseviin runokuviiin.

Péguy'n pyhiinvaelluskokemuksesta syntyneen runon on suomentanut Anna-Maija Raittila teoksessa *Chartres'n tie*

(2003) ja suomalais-ranskalaiseksi kirkkokantaatiksi säveltänyt Jouko Linjama. Péguy'n Chartresiin tekemästä pyhiinvaelluksesta syntyi hänen kuoltuaan joka-keväinen perinne, jota nykyisin jatkavat Pariisin ylioppilaat.

Suomen ystävä

Péguy puolusti julkaisemassaan lehdessä monien vapaudesta taistelevien pienten kansakuntien oikeuksia. Sortovuosina hän asettui myös Suomen oikeuksien puolustajaksi. Péguy'n koulutoveri Jean Poirot oli vuonna 1898 saanut paikan Keisarillisen Aleksanterin-Yliopiston ranskan kielen lehtorina. Seuraavana vuonna Poirot myötäeli voimakkaasti suomalaisten kanssa helmikuun manifestin myrskysisät vaiheet. Hän kirjoitti Suomen asiasta lukuisia artikkeleita Ranskan lehtiin käyttäen salanimeä Jean Deck.

Poirot kuvasi ranskalaiselle yleisölle muun muassa Helsingin Senaatintorilla 18.4.1902 sattunutta kasakkamellakkaa. Kauhistuneina luettiin Ranskassa, miten kasakat olivat ajaneet ruoska kädessä ihmisiä takaa jopa tuomiokirkon rappusille. Poirot'n raportit Péguy'lle Helsingistä Pariisiin ovat tallessa Charles Péguy'n museossa Orléansissa.

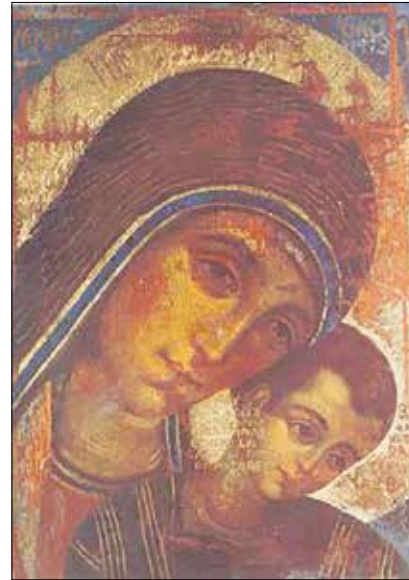
Elokuussa 1914 puhuivat "elokuun tykit". Péguy mobilisoitiin muiden reservinupseerien tavoin. Ennen sotaan lähtöään hän kierteli vuokra-autolla pitkin Pariisia sopiakseen välinsä niiden ihmisten kanssa, joita hän ehkä liian kiivailla ja moralisoivilla kirjoituksillaan oli loukannut. Omasta kuolemastaan hän oli valmiiksi kirjoittanut enteellisen runon *Heureux ceux qui sont morts* (Autuaita ovat kuolleet), jota sävellettyinä vieläkin lauletaan ranskalaisissa sankarihautajaisissa.

Charles Péguy kaatui jalkaväen luutnanttina Marnen taistelussa 5. syyskuuta 1914. Hänen yksikkönsä, 276. rykmentin 19. pataljoonan, kaikkien muiden upseerien jo kaaduttua Péguy nousi konekivääritylessä seisomaan ja valmistautui johtamaan pataljoonan rippeet pistinhyökkäykseen saksalaisia päin. Silloin hän sai luodin otsaansa ja kaatui peltoon "kuin kypsä tähtkämpä" – kuten oli runossaan ennustanut. Suomessakin julkaistiin muutamia Péguy'n muistikirjoituksia.

Charles Péguy oli itsenäisen Suomen vanhimpia ystäviä, vaikka hän kaatuikin sodassa ennen kuin vapaus koitti pienelle pohjoiselle kansallemme. Maailmanpalon jälkeen Ranska oli ensimmäinen länsimaa, joka tunnusti Suomen itsenäisyyden.

Charles Péguy'stä on sanottu, ettei hän ole ollut aikaansa edellä, vaan hän kuuluu ajattomaan ikuisuuteen. Hänen runoudessaan on "ikuisuuden tähtikimmeltä, johon muotivirtaukset eivät ulotu", kirjoitti aikoinaan Anna-Maria Tallgren.

Osmo Pekonen

Katekeesi aikuisille

Tiistaina 30. syyskuuta alkaa Pyhän Henrikin seurakuntasalissa katekeesi aikuisille, sen järjestää Neokatekumenaalinen Tie. Katekeesit pidetään tiistaisiin ja torstaisiin klo 19.00. Katekeesit on tarkoitettu nuorille ja aikuisille. Lisätietoja isä Marcolta, 050-5377775. Tervetuloa!

3 Days Pre-Advent Retreat "Jesus Christ: The Return in Glory" November 14-16th at the Studium Catholicum with Father Paul-Dominique, OP

Registration by November 9th
to lucia.indren@studium.fi

The fee is 25 eur (incl. 2 meals & coffee breaks)

Those who would like to have the fee
waived are invited to contact

Lucia Indren, 040 414 5861 or lucia.indren@studium.fi

Studium Catholicum

Ritarikatu 3A, 00170 Helsinki www.studium.fi

Pyhä paavi

JOHANNES PAAVALI II

Vihdoin suomeksi!

DIVES IN MISERICORDIA Laupeudesta rikas

"Nykyisten ihmiseen kohdistuvien uhkien kontekstissa Kristuksen ilmoittamasta Jumalan, "laupeuden Isän" salaisuudesta tulee ikään kuin ainutlaatuinen kirkolle osoitettu vetoomus."

KATT, 70 sivua, hinta 10,- eur

Korjattu uudistettu painos!

VERITATIS SPLENDOR Totuuden loiste

"Kiertokirje rajoittuu selvittämään joitakin kirkon moraaliopetuksen peruskysymyksiä antamalla välttämättömän selvityksen niistä ongelmista, jotka eetikkojen ja moraaliteologien mielestä ovat kiistanalaisia."

KATT, 152 sivua, hinta 12,- eur

www.katolinenkirjakauppa.net

Artikkeleita

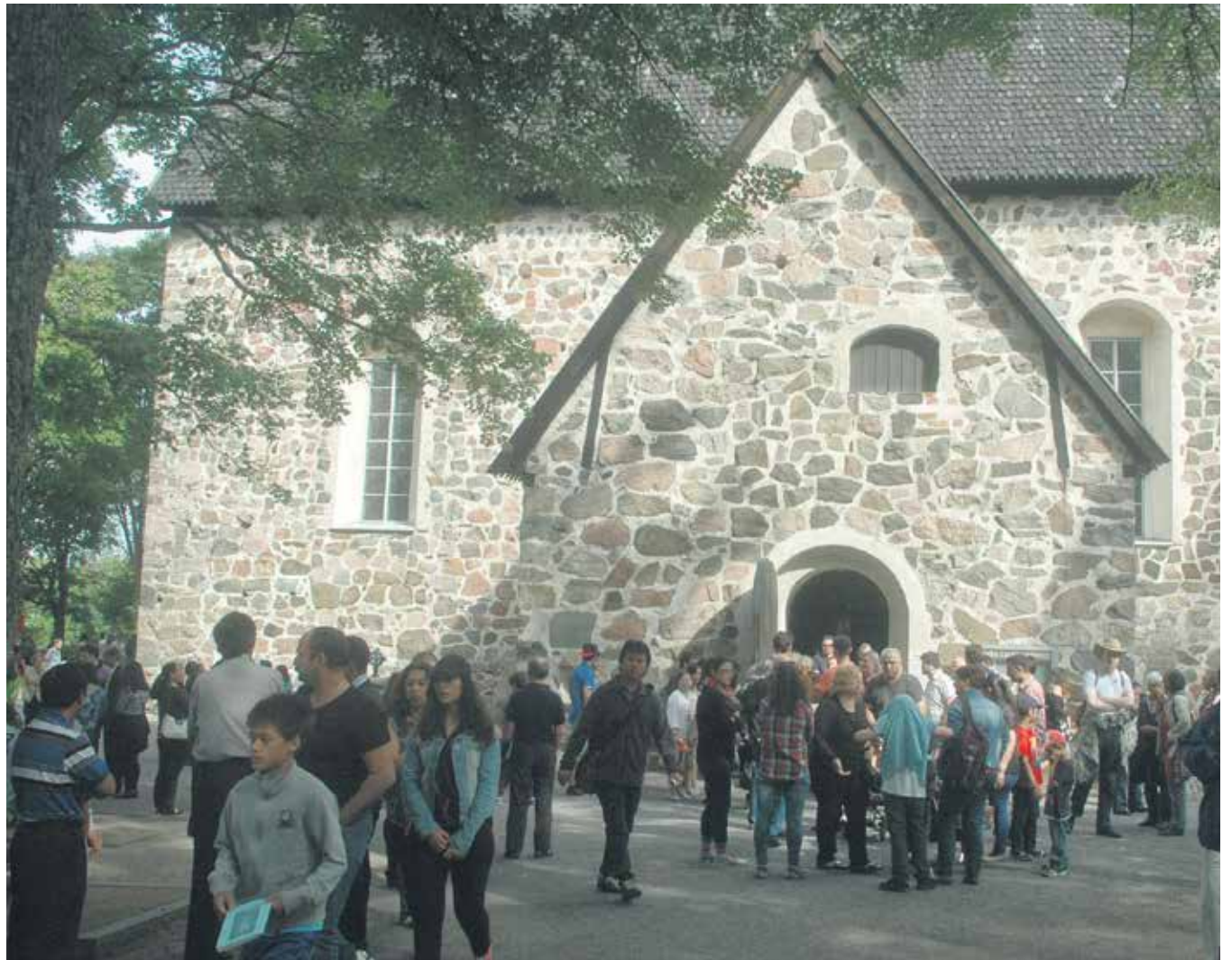
Carolus Lindgren julkaisi vuonna 1934 Suomen kirkkoja koskevan jättiteoksen. Teoksen alkusanoissa Lindgren toteaa, että useita maamme kirkkoja on hävinnyt, palanut, raunoitunut, ränsistynyt tai revitty maan tasalle. Hän painottaa, että kirkot kuvastavat aikansa aatesuuntauksia ja valaisevat osaltaan maamme valtiollista, yhteiskunnallista ja taloudellista kehitystä ja oloja. Mutta ennen kaikkea kirkot ovat esimerkkejä kansamme syvästä hartaudesta ja tarpeesta palvella Jumalaa omassa pyhäkössään. Maamme kirkot onkin nähtävä Suomen kansan henkisen ja hengellisen työn monumentteina.

Laaja, lähes 400 sivuinen kuvitettu kokoelmateos, on ensimmäinen laatuaan, joka keskittyy Suomen valtionkirkon kulttirakennuksiin. Muiden uskontokuntien kirkot, mm. katoliset, ortodoksiset (siihen aikaan käytettiin termiä "kreikkalaiskatolinen") ja vapaiden seurakuntien kirkot, ovat tämän teoksen ulkopuolella. Teos käsittää kaikkiaan n. 1300 kirkkoa ja kirkkorakennusta. Teos ei luonnollisestikaan ole tyhjentävä. Esimerkiksi Kaarinan Ristimäen kirkon kaivaukset aloitettiin vuonna 2010. Hautausmaan yhteydessä löydettiin, toistaiseksi, Suomen vanhimman kirkon jäännökset. Kysymyksessä on puinen kyläkappeli, joka hylättiin 1200-luvulta. Toistaiseksi alttarin ja pohjakaavan jäännökset on kaivettu esille. Siten kirkko on luultavasti 1100-luvulta.

Lindgrenin teoksen lopussa on laaja ja kattava lähdeluettelo. Teosta tukee kirkkojen monet kuvat, piirustukset ja sineiteissä esiintyneet kirkonkuvat. Teoksen lopussa on havainnolliset kartat, jotka antavat hyvän kuvan maamme keskiaikaisten kirkkojen, pohjalaisten 1600-luvun tornikirkkojen, lounaismaalaisen kirkkotyyppien, itäsuomalaisten ristikirkkojen ja ns. keskeiskirkkojen levinneisyysalueista. Keskiaikaisten kirkkojen leviäminen alkoi Ahvenanmaalta, jatkui Lounais-Suomen rannikkoseuduille ja muualle sisä-Suomeen. Saaristoyhteisöt ovat siten vahvasti edustettuina, mutta myös Häme, Karjala, Pohjanmaa, Satakunta, Savo, Uusimaa ja Varsinais-Suomi. Kristillinen eli katolinen usko oli jo keskiajalla levinnyt laajalti maamme.

Pohjanmaa, Kaskisesta Tornioon, eli voimakasta kirkkojen rakentamisen kautta 1600-luvulla. Teoksen mielenkiintoisimpia karttoja ovat itäsuomalaisten kirkkojen levinneisyys Laatokan ympärillä ja Karjalassa.

Lindgren jakoi maamme historialliset kirkkotyyppit 38 eri ryhmään. Erillisen ryhmän (ryhmä IV) muodostavat keskiaikaiset luostarikirkot. Maassamme oli luostarijärjestöjen omien sääntöjen mukaan rakennetut kuusi luostarikirkkoa. Vanhin on 1200-luvulla rakennettu Turun dominikaaniluostari, muut on rakennettu 1400-luvulla. Molemmat suuret kerjäläisveljeskunnat, dominikaanit ja

Keskiaikainen Pyhän Laurin kirkko Lohjalla. Hiippakuntajuhla 2014.

Suomen kirkkot keskiajalta 1930-luvulle

Teksti Jan-Peter Paul

fransiskaanit, olivat vahvasti levittämässä kristinuskoa Suomessa keskiajalla.

Luettelo 1. Keskiaikaiset luostarikirkot

Turun dominikaaniluostari
Viipurin fransiskaaniluostari
Viipurin dominikaaniluostari
Rauman fransiskaaniluostari
Kökarin fransiskaaniluostari
Naantalın birgittalaisluostari

Maassamme oli keskiajalla, joka kattaa kauden 1200–1560, 104 kivikirkkohanketta. Monet kirkoista olivat myös pyhiinvaelluskohteita, mm. Hattulan kirkko ja Turun tuomiokirkko.

Kirkkojemme suojelepyhimitykset

Kaikki keskiaikaiset kirkot oli pyhitetty jollekin pyhimykselle. Suosituimmat pyhimitykset olivat pyhä Maria, Jumalanäiti (18), Ruotsi-Suomen suojelepyhimys pyhä Olavi (13), pyhä arkkiengel Mikael (12), pyhä apostoli Jaakob (19), pyhä Risti ja pyhä Laurentius (kummatkin 7). Kaikkiaan olen teoksesta identifioinut 39 eri pyhimystä. Kirkkoja on myös "pyhitetty" hallitsijoille tai muille merkkihenki-

löille kuten kuningatar Kristiinalle ja Ulrika Eleonoralle.

Luettelo 2. Kirkkojemme suojelepyhimitykset

Pyhä Andreas (2)	Pyhä Ursula (1)
Pyhä Jaakob (10)	Pyhä Sofia
Pyhä Jaakob vanhempi (2)	Magdaleena (3)
Pyhä Laurentius tai Pyhä Lauri (8)	Pyhä Siimon (1)
Pyhä Martinus (6)	Pyhä Bartolomeus (1)
Pyhä Risti (7)	Pyhä Kolminaisuus (2)
Pyhä arkkiengel Mikael (12)	Pyhä Sigfrieds (1)
Pyhä Yrjö tai Pyhä Yrjänä (2)	Pyhä Johannes Kastaja (1)
Pyhä Birgitta (7)	Pyhä Henri (1)
Pyhä Maria tai Jumalansynnyttäjä (18)	Pyhä Gertrud (1)
Pyhä Elisabeth (1)	Pyhä Pietari ja Paavali (1)
Pyhä Johannes (7)	Pyhä Maria Magdaleena (1)
Pyhä Nikolaus (2)	Viisi Pyhää Veljeä (1)
Pyhä Katriina (3)	Pyhä Katriina Aleksandrialainen (4)
Pyhä Olavi (13)	Apostoli Mattias (1)
Pyhä Pietari (3)	Pyhä Dionysius (1)
Pyhä Henrik (3)	Pyhä Erik (1)
Pyhä Katriina (2)	Pyhä Martinus Toursilainen (1)
Pyhä Anna (3)	Pyhä Clementius (1)
Pyhä Botvig (1)	
Pyhä Martin (2)	

Maamme keskiaikaisten kirkkojen rakentaminen perustui yleisesti käytössä olleeseen eurooppalaiseen rakennustyyliin. Siten Suomi kuului kiinteästi läntiseen kirk-

korakennustraditioon. — Olen aikaisemmin käsitellyt keskiaikaisten kirkkojemme kirkkomaalauksia (Fides 1, 2014) ja veljeskuntien merkitystä kirkkojemme maalauksiteossa.

Suomen kirkkojen arkkitehtejä ja piirustuksia

Suomen n. 1300 kirkosta noin 450 perustui piirustuksiin, hyväksytyyn rakennuskäytäntöön tai valtion eli Ruotsin tai Suomen virallisiin kirkopiirustuksiin. Siten valtaosa kirkoistamme on "puupajatyylillä" rakennettu; lopputulos perustui paikallisten rakennusmiesten ammattitaitoon, osaamiseen ja puusepäntaitoihin.

Arkkitehtien käyttö kirkkojemme suunnittelussa ja rakentamisessa on kohdallisen nuorta. Poikkeuksiakin on. Turun tuomiokirkon piirsi Saksasta tullut rostokilainen arkkitehti C. Nueber 1400-luvulla. Useimmat keskiaikaiset kirkkomme rakennettiin eurooppalaisten mallien ja tapojen mukaisesti. On oletettavaa, että ainakin jotkut rakentajat tulivat muualta Euroopasta lähinnä Saksasta ja Baltian maista sekä emämaasta Ruot-

Artikkeleita

sista. Myös luostariveljeskunnat vaikuttivat kirkkojemme rakennustyyliin. Emme siten eläneet rakennustaiteen umpiossa, vaan sen keskellä.

Ensimmäiset koulutetut arkkitehdit toimivat Suomessa 1600-luvulla. Monella on manner-Eurooppaan viittaavat nimet kuten Despre, Kruise, Horn, Lychow ja Tenneberg. Myös suomalaisia nimiä esiintyy kuten Fränti, Liuhtari, Ilkka ja Olavinpojat Antti, Taneli ja Martti.

1700- ja 1800-luvut olivat kirkkojemme voimakasta kasvuaikaa. Tänä aikana laadittiin lähes 150 uusien kirkkojen piirustusta. 1700-luvun johtavia kirkkoarkkitehteja olivat mm. J. Rijf (14 kirkkoa), E. Collenius (11), S. Jyrkkä-Silven (10) ja M. Åkerblom ja A. Hakola molemmat seitsemällä kirkkopiirustuksella.

1800-luvulla suunniteltiin arkkitehtien toimesta n. 80 kirkkoa. Johtavia arkkitehteja olivat mm. E. Lohrmann (40) (jonka kynästä on myös Pyhän Henrikin katedraali), C. L. Engel (38) ja C. Bossi (27). Myös T. Chiewitz (8) ja A.F. Granstedt (9) vaikuttivat maamme kirkkoarkkitehtuuriin. 1900-luvulla suunnittelivat arkkitehdit n. 80 kirkkoa. Johtava arkkitehti oli J. Stenbäck (46), jota kuitenkin syytetään kirkkojen kovakouraisesta uusimisesta ja eri aikakausien historiallisen muiston tuhoamisesta. Hän mm. loi maamme kirkkojen betoniarkkitehtuurin yhdessä I. Launiksen (10) kanssa. 1800-luvulla olivat myös maamme sen ajan ehkä tunnetuimmat arkkitehdit Y. Blomstedt, A. Aalto ja O. V. Revell aktiivisia myös kirkkojen suunnittelussa.

1800-luvulla esiintyy myös ensimmäistä kertaa naisarkkitehtien nimiä kuten Viivi Lönn, E. Arokallio ja S. Berg.

Valtio on sekä Ruotsi-Suomen aikakaudella mutta myös itsenäisyyden aikana merkittävä tavalla vaikuttanut kirkkojemme rakennustyyliin. Valtiollisia piirustuksia eli virastoarkkitehtuuria, hyödynnettiin ahkerasti. Ruotsin valtion piirustuksia 1600-, 1700- ja 1800-luvuilta käytettiin yli 50 kirkon suunnittelussa ja suomalaista virastoarkkitehtuuria yli 70 kirkon suunnittelun pohjana.

Kuriositeettina voi mainita, että myös Ruotsin kuningas Kustaa III vaikutti suoraan ja henkilökohtaisesti ainakin kahden kirkon suunnitteluun. Myös norjalaisia piirustuksia on käytetty ainakin yhden saaristokirkon suunnittelussa Pohjanmaalla.

Useimpien piirustusten osalta mainitaan vain yksi (johtava) arkkitehti, poikkeustapauksissa useita tai arkkitehti-toimisto. Lähteistä voidaan todeta, että monet vanhemmat kirkkomme raunioituivat tai kokivat radikaalin muutoksen juuri arkkitehtien aloitteesta tai toimesta. Vanhoja osia kirkosta purettiin ja korvattiin täysin kirkon alkuperäiseen tyyliin sopimattomalla tavalla. Alttareita poistettiin ja siirrettiin. Tämä kirkkojen ränsistymiseen ja ainakin osittaiseen tuhoutumiseen johtanut kirkkojen "modernisointi" koski varsinkin keskiaikaisia kirkkojamme, mutta myös monia vanhoja puukirkkojamme.

Varsinkin 1800-luvulla puuttui monel-

Piispa Henrikin "saarnahuoneen" muistokappeli Kokemäellä.

ta maamme kirkkoarkkitehdilta historiallinen tyylijätö, ymmärrys ja osaaminen. Haluttiin jotakin radikaalia "uutta" ja "uniikkia". Vanhaa ei arvostettu. Tämä johtuu ehkä siitä, että mamme venäläistymiskauden aikana olimme eristettynä manner-eurooppalaisesta ajatusmaailmasta ja haimme omaa "kansallista", nationalistista identiteettiä. Ainakin kirkkojen arkkitehtuurin suhteen tässä monen kirkon osalta epäonnistuttiin.

Kartanonomistajat ja patruunat kirkkojen perustajina

Monet aateliset, kartanonomistajat ja teollisuuspatruunat perustivat kirkkoja mailleen, kartanoilleen tai tehdasalueilleen. Tunnettuja kartanonomistajia, jotka rakennuttivat kirkkoja olivat mm. kreivi Aksel Leijonhuvud, Kankaisten kartanon omistaja Evert Hornin leski M. Fincke, kreivi de la Gardie, kreivi Sasslin, G. Grass ja kreivitär Stenbock.

Keskiajalla rakennettiin Kruunukylään Knipparen tilan maille kappeli ja kirkko. Moision rustitilan maille perustettiin Turun ensimmäisiä kirkkoja. B. J. Grip rakennutti kappelin "niille pyhille veljille" Ahvenanmaan Kastelholmin linnaan.

Finnlaysonin tehtaanomistaja, Teijon omistaja R. Bremer, Strömforsin patruuna sekä Nokian, Pitkärannan ja Leipään kartanoitten omistajat perustivat kirkkoja ns. "tehdaskirkkoja" mailleen, kuten teki myös Pielissuun tehtaan omistaja Hubbart. Eurooppalaisia tapoja tuotiin maamme, esimerkkinä Östersundomin tehtaan omistajan rakennuttama kirkkosali kartanoonsa 1600-luvulla.

Vuorineuvos L. M. Björkenheimin perusti tehdasseurakunnan Orismalaan 1800-luvulla. Vastaavanlaisia perustettiin mm. Juankosken ja Kellokosken tehtaitten yhteyteen.

Kirkkoja rakennettiin katolisen tavan mukaisesti vanhojen pakanallisten uhripaikkojen päälle – tästä esimerkkinä Korsnäsin kirkko. Piispa Henrikiä muistettiin jo 1300-luvulla Kokemäkeen perustetulla "Piispa Henrikin saarnahuoneella".

Uuden kirkon synty

Kirkkojen rakentaminen oli harvoin seurakunnan omassa päätöksenteossa. Paikallinen väestö ei 1500-luvulla saanut lupaa rakentaa tai rakennuttaa omaa kirkkoa. Lupa myönnettiin usein vasta 30 vuotta anomuksen jättämisen jälkeen (Käkisalmen kirkko 1580). Sama ajatusmalli toistui 1800-luvulla kun paikallinen seurakunta, lupaa kysymättä, alkoi rakentaa omaa kirkkoa. Rakennustyöt lopetettiin ja seurakuntalaisia nuhdeltiin ankarasti. Myöhempi anomus kirkon rakentamisesta hylättiin.

Trendi kirkon syntyyn oli usein seuraavanlainen: ensin asukkaat ja seurakuntalaiset "perustivat" rukous- tai saarnahuoneen. Tämän jälkeen paikalle rakennettiin kappeli ja seurakunta sai oman papin. Vasta kolmannessa vaiheessa perustettiin paikalle kirkkoherrankunta. Prosessi kesti usein vuosikymmeniä, koska haluttiin varmuus siitä, että uudella kirkolla on aktiivinen kirkkovaestö ja tulevaisuus.

Suomenkielisille rakennettiin 1600-luvulta lähtien omia, usein pieniä ja vaatimattomia kirkkoja — ns. "suomalaisen tai suomalaisia kirkkoja". Tällaisia oli mm. Pernajassa, Espoossa, Siuntiossa, Turussa ja Viipurissa.

Maamme kirkkoja, aina keskiajalta lähtien, koristeltiin seinämaalauksin ja patsain. Niissä kuvattiin sekä Vanhan että Uuden testamentin tapahtumia. Keskiaikaisten kirkkojen seinämaalaukset toimivat myös katekeettisen koulutuksen aineistona eli niiden avulla pyrittiin

opettamaan kansalle kristinuskon perusasioita ja Raamatun kertomuksia. Monet näistä seinämaalauksista peitettiin reformaation yhteydessä.

Myös luterilaiseen traditioon kuuluu kirkkotaide kuten alttaritaulut. Tunnettuja ja usein mainittuja kirkkojen taiteilijoita ovat mm. M. Topelius (12), P. Henrikinpoika keskiajalla, S. Elmgren, E. Westzyntius d.y., L. Gallenius, T. Granstedt ja 1800- ja 1900-luvuilla mm. Lennart Segerstähle sekä ahvenanmaalainen Westerholm, joka ikuisti esi-isäni Axel Paulin vaikuttavana ja mahtavana Jeesuksen hahmona Jomalan kirkon alttaritauluun.

Kirkkojen rakentamisen rahoitus

Kirkot rahoitettiin yleensä valtion taholta valtiopäivien päätöksellä. Muita rahoitusmuotoja ovat erityiset suunnatut kolehdit, väestön tekemä talkootyö ja paikallisten rakennustarvikkeiden hyödyntäminen.

Ruotsin kuningashuone eli valtio verotti Suomen kirkkoja vuosina 1557 ja 1558. Verotuksen kohteena oli kirkkohopea. Rahaa tarvittiin sotiin ja hovin elämää varten.

Kirkkojen tuhot

Kokoelmateoksesta ilmenee noin 350 kirkon loppu. Yleisin syy kirkkojen tuhoon

Jatkuu seuraavalla sivulla.

Luentosarja: johdanto Tuomas Akvinolaisen filosofiaan ja teologiaan

veli Gabriel Salmela o.p.

Ensimmäinen kokoontuminen:

Tiistaina 16.9. klo 16-18. Studium Catholicum / Ritariatu 3 A 4.

Paikalle kirjastoon voi saapua toki aiemminkin tutustumaan tai opiskelemaan.

Mikäli olet kiinnostunut, mutta et pääse paikalle, tai sinulla on kysymyksiä voit ottaa yhteyttä gabriel.salmela@studium.fi

Luentosarja perehdyttää länsimaisen ajattelun historian kiistatta yhden syvällisimmän filosofin & teologin kokonaisvaltaiseen kristilliseen maailmankatsomuksen luonnolliseen järkeen perustuvaan synteisiin, joka on kristikuntaa aina keskiajalta asti suuresti ohjannut. Siitä löydetään myös vastauksia nykyajan uskonnonfilosofian peruskysymyksiin kuten Jumalan olemassaolo, Jumalan luonto ja olemus, uskonnollinen kieli, uskonnollinen epistemologia, onnellisuus ja hyvä elämä, synti ja kärsimyksen ongelma. Kristuksen inkarnaatio, elämä ja ylösnousemus sekä sakramentit käsitellään kevätlukukaudella.

Syksyn luentosarja:

1. *Magister in Sacra Pagina* - Johdanto Tuomas Akvinolaisen henkilökuvaan, teoksiin ja tomisiin nykyaikana
2. *Sacra Doctrina* – Teologian luonne ja tarkoitus (la Q.1)
3. *Quinque Viae* – Viisi tietä Jumalan olemassaolon osoittamiseksi (la Q.2)
4. *De Deo Uno, De Deo Trino* – Jumalan ykseydestä ja kolminaisuudesta (la QQ. 3&11&27)
5. *De Divinis Nominibus* – Jumalan nimet ja Jumalasta puhumisen tavat (la Q. 13)
6. *Creatio Dei et Angeli* – Oppi luomisesta ja enkeleistä (la QQ. 45 & 50)
7. *Imago Dei* – Ihminen Jumalan kuvana (la Q. 93)
8. *Finis Ultimus* – Ihmisen lopullinen päämäärä (lallae QQ. 1-5)
9. *Actus Humani, Habitus*, –Ihmisen teot + habitus -käsite (lallae QQ 6, 22 & 49)
10. *Virtutes et peccatus* – Hyveet ja synnit (lallae QQ. 55 & 71)
11. *Leges* – Ikuinen, luonnollinen, inhimillinen ja jumalallinen laki (lallae QQ. 90-108)
12. *Gratia* – Armo (lallae Q. 109)

Luentosarjan rakenne perustuu Tuomaan kypsän ajattelun tulokseen *Summa Theologiae*, joka on suunnattu teologian opiskelijoille edeten johdonmukaisesti muodostaen kokonaisuuden. Filosofian, teologian ja latinan kielen perusteiden hallinta helpottavat osallistumista.

Artikkeleita

oli niiden purkaminen (117). Syitä purkamiseen oli useita: kirkko ränsistyi (12) ja "hajosi"; kirkkoja myytiin, usein huutokaupalla (12); kirkkoja tuhoutui myös maanjäristyksissä (2) tai myrskyissä (2). Joissakin tapauksissa asukkaat muuttivat pois alueelta ja kirkkoväkeä ei enää ollut.

Toiseksi yleisin syy kirkkojen häviämiseen olivat mm. salaman aiheuttamat tulipalot (123). Kirkkoja myös poltettiin. Aineistosta löytyy viisi kirkon murhapolttoa. Monet kirkot paloivat laajoissa kaupunkipaloissa kuten Loviisan, Vaasan, Turun ja Viipurin kaupunkien paloissa.

Kolmanneksi yleisin syy kirkkojen tuhoon olivat sodat (yli 50 kirkkoa). Melkein kaikki kirkkojen poltot, tuhoamiset, pommitukset ja ryöstöt sodissa olivat venäläisten miehitysjoukkojen tekemiä. Ensimmäiset venäläisten tekemät suomalaisten kirkkojen poltot tapahtuivat jo 1374, jolloin he polttivat kaksi kirkkoa Länsi-Suomessa. Melkein kaikissa Ruotsin ja Venäjän välisissä sodissa venäläiset tuhosivat ja ryöstivät maamme kirkkoja (41).

Taulukko 4. Venäläisten sodissa Suomessa tuhoamat kirkot, 1590 - 1856

Pohjoismaiden sota 1590-95 Kaarle Kustaa X:	10 kirkkoa
Venäjän sota 1656-58	18 kirkkoa
Isoviha 1700-21	6 kirkkoa
Pikkuviha 1742-43	9 kirkkoa
Krimin sota 1853-56	1 kirkko

Useimmat venäläisten tuhoamista kirkkoista vuosina 1590–1856 poltettiin. Kirkkojen tuhoihin vaikuttivat ne alueet, joissa venäläiset miehitysjoukot olivat. Ajan sodankäynnin yleisten tapojen mukaisesti venäläiset sotilaat, varsinkin kasakat, ryöstivät asukailta kaiken arvokkaan, minkä vain saivat käsiinsä. Venäläisten terrori koski esimerkiksi Isovihan aikana varsinkin Länsi-Suomea ja Pohjois-Pohjanmaata jossa toteutettiin "poltetun maan" taktiikkaa. Papeja tapettiin, kidutus oli yleistä. Vuosina 1714–1716 venäläiset tekivät yhteensä 13 hävitysretkeä Tornion ja Kemin alueelle polttaen mm. kirkkoja. Edellä mainittu esimerkki kuvastaa tuota aikaa, mutta ehkä sodankäyntiä yleensä.

Vuoden 1918 sota (vapaussota/kansalaissota) johti ainakin kymmenen kirkon hävittämiseen. Usein ne poltettiin. Papeja ja seurakuntien henkilöstöä murhattiin mm. Etelä-Kymin alueella. Puna-kaarti toimi kuten vallankumoukselliset myöhemminkin esim. Venäjän vallankumouksessa tai Espanjan sisällissodassa.

Kaikkia kirkkoja ei aina tuhottu tai poltettu. Monen kirkon kohtalo oli joutua muuhun käyttöön esim. varastohuoneiksi kuten viljavarastoksi, kunnantaloiksi, yksityisasunnoiksi tai jopa kalastusmajaksi tai spitaalisten hospitaaliksi.

Turku ja Viipuri Suomen uskonnolliset keskuks

Maamme keskiaikaisia kaupunkeja Turku ja Viipuri voidaan pitää Suomen merkittävimpinä uskonnollisina keskuksina.

Nousiainen pyhälle Henrikille ja Neitsyt Marialle o mistettu keskiaikainen harmaakivikirkko.

Korsnäs kirkko, C.L.Engel 1831.

Turku – Länsi Suomen uskonnollinen keskus

Maamme ensimmäinen piispanistuin siirrettiin Nousiaisista, jossa se toimi Moisio rustitilan maalla, Koroisten Rantämälle 1100-luvulla. Turku mainitaan asiakirjoissa ensimmäisen kerran vuonna 1198. Koroisissa ollut piispanistuin siirrettiin Turkuun vuoden 1229 päätöksellä, mutta vasta 61 vuotta myöhemmin vuonna 1290. Vaikuttaa siltä, että päätösta vastustettiin ainakin paikallisesti, koska siirto kesti niin kauan.

Kaupungin nimeä kantava hiippakunta mainitaan ensimmäisen kerran vuonna 1309. Ehkä korvauksena siirrosta Nousiainen sai Pyhälle Henrikille omistetun kivikirkon 1300-luvulla.

Koroisten piispankirkko oli ollut vaatimaton ja mitään merkittäviä kirkkorakennuksia ei enää alueelle rakennettu. Ehkä päätäjien muisti oli pitkä! Turku sitä vastoin eli voimakasta uskonnollista ja kirkkojen sekä luostareiden rakentamisen nousukautta valtion ja kirkon poliittisella tuella. Dominikaaniveljeskunta perusti vuonna 1249 kaupunkiin Pyhän Olavin nimellä tunnetun luostarin. Luostari paloi kaksi kertaa, 1429 ja 1537, minkä jälkeen se raunioitui. Toinen, saman veljeskunnan pyhälle Annalle omistettu luostari rakennettiin 1300-luvulla ja mainitaan vielä 1400-luvun asiakirjoissa.

Pyhän Hengen kirkko (Helgehuset) rakennettiin Aurajoen rannalle ja mainitaan vuonna 1396. Kirkko toimi köyhäintalona ja ränsistyi 1500- ja 1600-luvuilla. Kirkon kiviaineet käytettiin Pietari Brahen luvalta paikallisten rakennusten tekoon.

Pyhän Gertrudin killan pyhimyksellen pyhitetty kirkko tai kappeli mainitaan 1486. Pyhän Yrjänän kirkko eli Sankt Jörans hospital mainitaan vuonna 1355. Rakennus poltettiin vuonna 1624 tartuntaepidemian ehkäisemiseksi.

Pyhän Mikaelin kirkko perustettiin 1600-luvulla hospitaaliksi ja myytiin 1782. Saksalainen kirkko sijaitsi Turun tuomiokirkon kupeessa. Kehruuhuoneen kirkko mainitaan 1730. Turun linnan kirkko mainitaan 1300-luvulla "nunnakappelinä".

Ensimmäinen Turun tuomiokirkko rakennettiin puusta. Siitä on jäljellä vain sakariston pääty. 1200-luvun alkupuolella aloitettiin nykyisen tuomiokirkon rakentaminen. Kirkko valmistui 1300-luvun alussa. Kirkko on palanut ainakin 14 kertaa. Ensimmäinen palo oli 1318. Palot mahdollistavat kirkon rakenteiden kehittämisen. Maamme tunnetuimmat arkitehdit mm. C. L. Engel ja Armas Lindgren ovat osallistuneet tuomiokirkon kehittämiseen.

1800-luvulla rakennettiin Turkuun useita kirkkoja mm. Lars Sonckin piirtämä Mikaelinkirkko (1899–1904) ja Martin seurakunnan kirkko (1932–1933).

Viipuri – kirkot sotien kourissa

Viipuri mainitaan omana seurakuntana ensimmäisen kerran vuonna 1352. Piispanistuin oli Viipurissa 1500-luvulta aina toiseen maailmansotaan saakka. Viipurin linnan kirkko mainitaan paavin kirjeessä 1449. Kirkko oli kuitenkin jo olemassa ainakin vuonna 1293. Fransiskaaneljet perustivat luostariinsa 1400-luvulla ja rakensivat kivikirkon. Reformaation jälkeen, jolloin luostari lakkautettiin, kirkon kiviainesta saatiin käyttää kaupungin ja sen asukkaiden rakennusten rakennusaineena. Käytäntö oli sama kuin monessa muussakin Euroopan maassa, jota reformaatio koski. Kirkko paloi vuoden 1628 kaupungin palossa ja autioitui. Kirkkoa oli perimätiedon mukaan käytetty "suomalaisena tai suomalaisten" kirkkona vuodesta 1574.

Maria Magdalenan kappelin perusti Erik Akselinpoika Tott 1500-luvulla. Kappeli toimi hospitaalina. Se ja Siikaniemen linnan alueella ollut toinen kirkko tuhoutuivat pommituksissa Pikkuvihan aikana 1710.

Viipurin tuomiokirkkoa edelsi vuonna 1411 tuhoutunut pääkirkko. Viipurin tuomiokirkko oli omistettu pyhälle Marialle ja pyhälle Olaville. Kirkko perustettiin 1411 ja valmistui samana vuosikymmenenä. Se paloi ainakin kymmenen kertaa, ensimmäisen kerran 1477. Tuomiokirkko kävi läpi montas värikästä vaihetta ollen vuoroin katolinen, luterilainen ja ortodoksinen kirkko. Kirkko "jätettiin" vuonna 1788 ja muutettiin viljamakasiiniksi.

Viipurin maaseurakunnan kirkko eli dominikaaniveljesten luostarikirkko sai oikeutensa 1392. Ensimmäinen kirkko oli puusta ja tuhoutui kaupungin palossa 1477. Kivikirkko rakennettiin kuitenkin sitä ennen ja valmistui vuonna 1481. Reformaation jälkeen luostari lakkautettiin ja kirkko muutettiin varastorakennukseksi. Vuosina 1628–1710 rakennus toimi suomalaisena tai suomalaisten kirkkona. Vuonna 1613 se muutettiin jälleen yleiseksi, kaikille tarkoitetuksi, kirkoksi.

Viipurin monilukuiselle saksankieliselle väestölle rakennettiin oma kirkko vuosina 1793–1799. Suomalainen seurakunta sai oman kirkkonsa vasta vuonna 1893. Kolikoinmäen esikaupungissa oli vuonna 1766 rakennettu Talikkalan kirkko. Kirkko siirrettiin Viipurin kaupunkiin vuonna 1911.

Maamme kirkkojen historia on osa maamme sivistyksellistä identiteettiä. Se kuvaa hyvin maamme eri vaiheita, traditioita ja ajatustapoja. Kokoelmateoksesta tulee vahvasti esille Suomen kansan vahva usko ja halu palvella Jumalaa omassa kirkossa. On useita esimerkkejä siitä, että vaikka jonkun alueen kirkko paloi tai tuhoutui jopa kymmeniä kertoja, asukkaat tai oikeastaan kirkkokansa aina rakensi sen uudelleen.

Jan-Peter Paul

Lähteet

Lindberg C. (1934) Suomen Kirkot, mamme kirkkorakennuksia käsittelevä tietoteos, Kuvataide, Helsinki (383 sivua)
Helsingin Sanomat 20.08.2014 "Ristimäki hylättiin 1200-luvun vaihteessa".
Luettelo Suomen keskiaikaisista kivikirkoista, Wikipedia 23.08.2014
Anttila P. (28.09.2008) Sisällissodasta paikallisesti, pienten ihmisten puolelta myyntejä murtaen, Agricola kirja-arvostelu, agricola.utu.fi/julkaisut/kirja-arvostelut/index.php?id=1391
Isoviha, wikipedia.org/wiki/Isoviha (23.08.2014)

English-language Catechism for Adults

Would you like to become more familiar with the basic teaching of the Catechism of the Catholic Church? A study group of English-speaking people meets twice a month at the **Studium Catholicum, Ritari-
katu 3 b A 4, Helsinki**. The study group is open to all those who are interested.

The next English Catechisms (after September 10th) - will be on

- Wednesday September 24th
- Wednesday October 8th

For following dates please consult:
www.studium.fi/en/activitie

Contact person: **Diana Kaley**, 040-7235703, diana.kaley@studium.fi. Moderator of the group: fr. **Antoine Lévy, OP**.

Nuorille

Tapaaminen Jeesuksen kanssa

Taivasten valtakunta Matt. 18:23-35

”Taivasten valtakunta on kuin kuningas, joka vaati palvelijoiltaan tilitykset. Kun hän alkoi tarkastaa niitä, hänen eteensä tuotiin palvelija, joka oli hänelle velkaa kymmentuhatta talenttia. Miehellä ei ollut, millä maksaa, ja niin kuningas määräsi, että hänet, hänen vaimonsa ja lapsensa ja koko hänen omaisuutensa oli myytävä ja velka maksettava.

Silloin palvelija heittäytyi maahan hänen eteensä ja pyysi: ’Ole kärsivällinen! Minä maksan sinulle kyllä kaiken.’

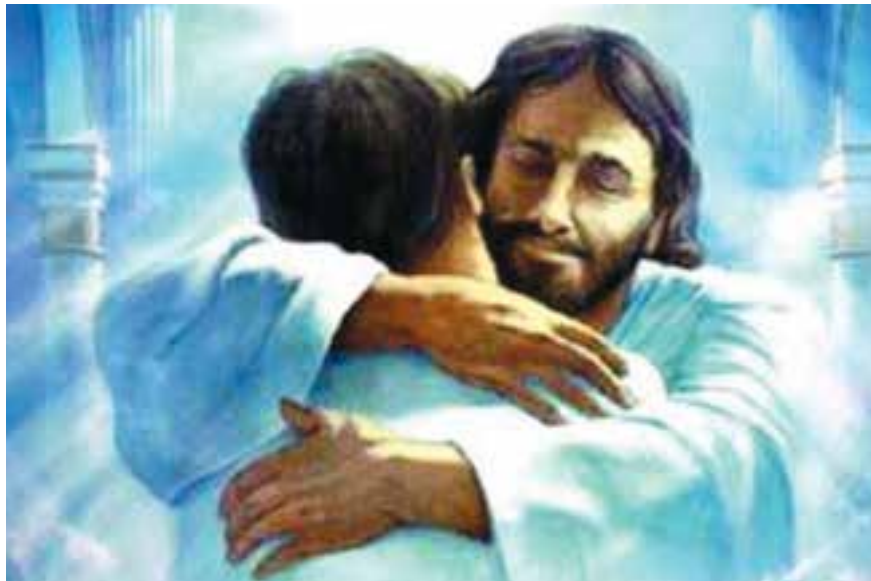
Kuninkaan tuli sääli palvelijaansa, ja hän päästi miehen menemään ja antoi velan anteeksi.

”Mutta kun palvelija meni ulos, hän tapasi toisen palvelijan, joka oli hänelle velkaa sata denaaria.

Hän kävi mieheen käsiksi, kuristi häntä kurkusta ja sanoi: ’Maksa, mitä olet velkaa!’

Mies heittäytyi maahan ja pyysi: ’Ole kärsivällinen! Kyllä minä maksan sinulle.’ Mutta toinen ei suostunut siihen. Hän meni ja toimitti työtoverinsa vankilaan, kunnes tämä maksaisi velkansa.

”Muut palvelijat näkivät, mitä tapah-

tui, ja panivat sen pahakseen. He menivät kuninkaan luo ja kertoivat hänelle kaiken.

Silloin kuningas kutsutti palvelijan luokseen ja sanoi: ’Sinä kelvoton! Minä annoin sinulle anteeksi koko velan, kun sitä minulta pyysit. Eikö sinunkin olisi pitänyt armahtaa työtoveriasi, niin kuin minä armahdin sinua?’

Vihoissaan kuningas pani palvelijansa ankaraan vankeuteen, kunnes tämä mak-

saisi koko velan.

”Näin tekee minun taivaallinen Isäni-kin teille, jos te ette kaikesta sydämestä anna kukin veljellenne anteeksi.”

Kommentti

Tästä kertomuksesta ei kannata laatia pitkää kommenttia. Jeesus käyttää selvää vertausta selittääkseen, mitä taivasten valtakunnalla tarkoitetaan. Siinä pu-

hutaan vastuullisuudesta ja tehtävästä: kuningas lainaa palvelijalle tämän tarvitsemat talentit ja pyytää häntä myös maksamaan velkansa takaisin. Tämä on pysyvä suhde Jumalan ja ihmisen välillä. Jumalalta tulee armoa ja ihmisiltä hyväksyntä ja vastaus. Toisaalta se kuvastaa myös vakaata ja tärkeää suhdetta ihmisten välillä. Molemmat suhteet kuuluvat taivasten valtakuntaan.

Mutta mistä tässä tarinassa on pohjimmitaan kysymys? Anteeksiannosta eli synnistä pelastumisesta. Sydämessäni on vahvana usko, että Jumala antaa aina anteeksi, kun minä pyydän sitä. Ihmisten katumus koputtaa Jumalan sydämen ovea ja hän avaa sen aina antaakseen minulle armonsa.

Synnin seuraus on kuolema, mutta Jumala rakastaa meitä syvästi taivaallisena Isänä. Jeesuksen kuoleman kautta voimme katua syntejämme — ja sen seurauksena on puolestaan elämä.

Tämä nostaa esiin kuitenkin tärkeän kysymyksen: Miksi minä, joka ansaitsen kuoleman mutta saankin elämän, en aina anna muille anteeksi, kun he ansaitsivat sen? Antaessani anteeksi muille olen jo taivasten valtakunnassa.

isä Raimo Goyarrola

Förstkommunionsundervisning på svenska hösten 2014 och våren 2015

De svenskspråkiga barn i Helsingfors församlingarna som är i åldern att gå till första kommunion år 2015 ska delta i undervisning i S:t Henriks katedralförsamling i samband med de svenska mässorna. Lärare är Sara Torvalds. Närvaro vid samtliga fem undervisningsgångar är obligatorisk.

Undervisningen inleds i S:t Henriks församlingssal kl. 11.30 den 21 september, alltså den tredje söndagen i september. Sara och eleverna deltar tillsammans i den svenska mässan kl. 12.30 och fortsätter därefter undervisningen till kl. 14.30. De övriga undervisningsgångarna infaller den tredje söndagen i november, januari, mars och april (Obs! Ingen undervisning i oktober eller februari, då är det höstlov respektive sportlov!).

Förstkommunionsmässan firas tredje söndagen i maj.

Förstkommunionsundervisning i S:t Henrik kl. 11.30–14.30
21 september, 16 november, 18 januari, 15 mars och 19 april

Informationen finns också på webben på <http://henrik.katolinen.fi/sakramentsundervisning.html> och på sidan Sakramentsundervisning i Helsingfors på Facebook!

Om det är något ni undrar över går det bra att ta kontakt med Sara Torvalds: tfn 050-5424632, e-post sara.torvalds@sarax.com eller Facebook www.facebook.com/sara.torvalds

Koululaisten siunaus Sunnuntaina 14.9. klo 12.30 perhemessun yhteydessä Pyhän Henrikin katedraalissa annetaan lapsille ja nuorille siunaus jo alkanutta kouluvuotta varten. Tervetuloa kaikki!

Raamatun tutkistelu nuorille (skrutaatio)

Tänä syksynä jatkuu Henrikissä nuorille tarkoitettu Raamatun tutkistelu. Ensimmäinen kerta on lauantaina 13. syyskuuta klo 11.00 Henrikin seurakuntasalissa. Lisätietoja isä Marcolta, 050-5377775. Seuraavat kerrat ovat 4.10. ja 15.11. Tervetuloa!

Pyhiinvaellus Italiaan

Ensi vuonna kesäkuun lopussa halutaan järjestää nuorille tarkoitettu pyhiinvaellusmatka Italiaan. Matkan pituus on noin viikko. Kaikki mukaan haluavat ottakaa yhteyttä isä Marcoon, 050-5377775. Tervetuloa mukaan, lisätietoja tulossa!

AVE MARIA!

CATHOLIC STUDENTS' CLUB — HELSINKI

AUTUMN 2014

Rosary and Holy Mass or Adoration
in Latin and English
in
St. Henry's Cathedral
on the following Tuesday
evenings at 18.00:

9.9., 23.9.

7.10., 21.10.

4.11., 18.11.

2.12., 16.12.

All students and young adults and others interested in the Catholic Faith, welcome! Afterwards, a nice get-together. Many other activities as well. Confession during Rosary.

cschelsinki.wordpress.com

Hur Nya Testamentet kom till?

Hur Bibeln och i synnerhet Nya testamentet uppkom kan vara obekant för många, även katoliker. De som är intresserade av ämnet kunde bekanta sig med ett samlingsverk redigerad av pater Frank Sadowski, SSP: "The Church Fathers on the Bible" från 1987. Boken kan närmast uppfattas som en avancerad lärobok i kyrkohistoria var pater Sadowski genom 47 texter från kyrkans första tid fram till 500-talet ger en bild av hur uppfattningen av hur vår kristna religion uppkom och sammanställdes i ett enhetligt verk, nämligen Nya Testamentet.

Pater Sadowski ger även en utförlig presentation av de elva författarna och deras betydande input. Vi måste komma ihåg att i början fanns det inget Nya Testamentet. Texterna uppkom efter hand och sammanställdes till ett enhetligt verk. Sadowski är mycket noggrann

med sina källor och förslag till vidare läsning. Boken har godkänts av Society of St. Paul.

Sadowski poängterar i introduktionen till sitt samlingsverk Gamla Testamentets betydelse som källa i vår frälsningshistoria. Han framhäver även det faktum att vår frälsningshistoria fortsätter genom den Helige Anden. Den kristna katolska traditionen är dynamisk: "...the Spirit Himself, made clear later on..."

Sadowski behandlar texter skrivna av bl.a. biskopar Eusebius och Ireneus. Ireneus beskrev bl.a. symbolismen i det Nya Testamentet som grundar sig på uppenbarelsesboken var Matteus representerar människan, Markus lejonet, Lukas oxen och Johannes örnen.

Andra betydande kyrkofäder som citeras är givetvis Augustinus. De gamla kyrkofäderna behandlar ämnen såsom periodisering av olika händelser, såsom Jesu död och uppståndelse, gott språkbruk och goda översättningar. Man för livliga diskussioner med varandra och argumenterar även än det ena än det andra.

Det som förvånar en är författarnas gedigna kunskaper och omfattande resor. Man förde en konstruktiv dialog med varandra gällande både detaljer och principfrågor, oklar förståelse eller olika tolkningar. Alla dessa debatter fördes via korrespondens ofta på pergamenten. I dag, då vi har tillgång till omedelbar kommunikation och feedback, kan man fråga sig hur allt detta var helt praktiskt möjligt.

Den Helige Anden verkade kraftigt under den tid då kyrkan byggdes upp. Sadowskis bok är ett bra exempel på detta.

Jan-Peter Paul

Källa: Sadowski F. (ed.), 1987, The Church Fathers on the Bible, Alba House, New York (306 sidor).

Heilige Messen auf Deutsch

Marienkirche, Mäntytie 2, Helsinki

Samstag, lauantai: 4.10. 16 Uhr
Samstag, lauantai: 1.11. 16 Uhr
Sonntag, sunnuntai: 30.11. 11.30 Uhr

Willkommen!

Blessing of Animals in the spirit of Saint Francis of Assisi

ELÄINTEN SIUNAAMINEN pyhän Franciscus Assilaisen hengessä

Pyhän Henrikin katedraalin pihalla
perjantaina, 3. lokakuuta klo 17.00.

Siunattavaksi voi tuoda minkä tahansa
rauhallisen ja vaarattoman lemmikin.

Jalkaisin Jerusalemiin – Pyhiinvaellus rauhan puolesta

Gerard W. Hughes SJ

Vanhaan aikaan oli tapana, että ennen jotain tärkeää tapahtumaa tai vaaran uhatessa julistettiin yleinen paasto tai valettiin pyhille paikoille vakavan asian puolesta. Jotkut tekevät sitä edelleen, joko henkilökohtaisten syiden tai yleisempien, koko ihmiskuntaa koskevien asioiden puolesta.

Näin teki skotlantilainen jesuiitta, isä Gerard W. Hughes kun hän 80-luvulla huolestui maailman ydinasevarustelusta. Hän päätti kävellä katolisen Pax Christi -rauhanjärjestön nimissä läpi kevättalvisen Euroopan ja läpi Balkanin Jerusalemiin.

Matkabudjetti oli pieni, ja rinka tuntui kovin painavalta, kun mukaan piti ottaa myös ruoanvalmistusvälineet ja teltta siltä varalta, ettei yöpymiseen saataisi löytymään luostaria tai pappilaa. Isä Hughes ratkaisi kantoasian. Hän muisti, että eräs ystävä oli rakentanut lastenrattaiden päälle alumiinikehikon, johon oli kiinnittänyt repun, ja nyt isä Hughes pyysi saada lainata sitä. Vaeltamisen helpottamiseksi hän kiinnitti laitteeseen vielä vetoaisan. Näin syntynyt matkakumppani sai nimekseen Mungo.

Vaelluksen fyysinen puoli osoittautui usein odotettua raskaammaksi. Yöpymispaikkaa etsiessä hänet otettiin useimmiten sydämellisesti – tai ainakin asiallisesti – vastaan, mutta joskus pappiloissakin saatettiin olla varsin epäluuloisia, jopa tylyjä. Toisinaan yöpaikka löytyi jonkun syrjäisen pikkukylän rutiköyhän perheen lattialta. Sohjoisilla, kuraisilla ja kuoppaisilla teillä myös Mungo oli kovilla. Sen kiinnityspultit katkeilivat, se kulki vinossa ja sitä piti vähän väliä korjata.

En ole tavannut isä Hughesia mutta oletan, että hän on erittäin huumorintajuinen ihminen. Muuten kaikesta siitä, minkä kanssa hän joutui fyysisesti ja henkisesti rimpuilemaan, ei olisi selvinnyt.

Vaelluspäiväkirja on erittäin kiintoisaa luettavaa. Isä Hughes kuvailee hienosti kulloinkin kulkemaansa maata, sen historiaa, kansaa ja kirkkojen tilaa. Hänen sydäntään lähellä on erityisesti ekumenia. "Kirkon ja kristittyjen tehtävänä on levittää rauhaa ja oikeudenmukaisuutta", sanoo isä Hughes, "ja sen ehdoton edellytys on ekumenia." Kun jugoslavalainen baarimikko kyselee: "Mitä me pienet ihmiset voimme tehdä?" Yksi vastaus on: "Luota Jumalaan ja lakkaa ottamasta itseäsi niin vakavasti."

Kirjan hengellinen viisus syvenee loppua kohti tultaessa. Isä Hughes osaa välittää ajatuksensa lukijalleen. Kävellessään läpi Israelin hän tuntuu näkevänsä yhtä aikaa kaiken: ikivanhan pyhän maan, Jeesuksen ajan, nykyajan kaaoksen ja sekamelskan, hyvän ja pahan. Hän näkee kauniit, hiljaiset ja levolliset pyhäköt, mutta myös niiden ulkopuolelle levinneen likaisen kurjuuden ja epäoikeudenmukaisuuden. Hän ymmärtää, ettei Jumala ole ainoastaan temppeleissä eikä häntä voi niihin sulkea. Jumala on kaikkialla, kaduilla ja kujilla, jokaisessa vastaantulijassa, kaikessa, mikä on. Isä Hughes kehottaa meitä kaikkia kuuntelemaan Jeesuksen kutsua Lasarukselle ja tulemaan ulos oman mielemmme hautakammioista. Ulos vapauteen. Siihen tämä kirja antaa suuntaa.

Ritva Halme

Mitä virkaa Henrikillä?

(Artikkeli Fides-lehdessä nro 8)

Luin suurella kiinnostuksella Tuula Luoman artikkelin. Tänä kesänä toteutui vihdoin suuri toiveeni päästä osallistumaan taas kerran Köyliön vaellukselle, joskin teimme vain sen loppuosan jalkaisin eli kylältä rantaan. Oli hieno päivä. Sain henkilökohtaisesti myös tervehtiä piispa Teemuakin. Messu kirkkokarilla oli erittäin antoisa ja mieleenpainuva. Myös piispan saarna oli kiinnostava. Päivä oli kaikin puolin onnistunut ja mieheni, joka oli ensi kertaa mukana, oli samaa mieltä kanssani.

Selitykseksi: asumme Saksassa, eikä ole aina ollut mahdollista ajoittaa Suomen vierailujamme juuri kesäkuuksi. Olen iloinen että tämä nyt toteutui! Mutta itsekin huomasin, että meitä osanottajia oli todella vähän. Olen ollut vuonna 1966 ensi kertaa mukana Köyliössä, ja silloin oli huomattavasti enemmän osanottajia. Asumme Baijerissa, jossa pyhiinvaelluksilla on monia traditioita, osallistumme

niihin mahdollisuuksiemme mukaan. Tästä Köyliön traditiosta Suomessa olen useaan otteeseen kertonut esitelmien yhteydessä ja kuulijat ovat kiinnostuneina kuunnelleet.

Olisi todella toivottavaa, että Suomen katolilaiset arvostaisivat enemmän tätä tilaisuutta ja näin myös osoittaisivat kiitokset kylätoimikunnan edustajille. Saimme taas hyvät kahvit ja voileivät messun jälkeen. Kaiken tämän valmistamisessa menee paljon aikaa ja sitä pitäisi arvostaa enemmän.

Jos jokainen tämän vuoden osanottaja saisi edes yhden uuden pyhiinvaeltajan tulemaan mukaan ensi kerralla, niin sekin olisi jo hyvä alku. Olisi todella sääli, jos tämä arvokas pyhiinvaellustraditio ehtyisi. Henrik merkitsee Suomelle paljon, kuten piispa Teemu saarnassaan sanoi. Köyliön vaellus pitäisi kokea yhdistävänä ja ekumeenisena tapahtumana kaikille. Monin terveisin Baijerista.

Ritva Weisser

Ilmoitukset

WILFRID STINISSEN –lukupiiri syksyllä 2014

Pyhän Teresan syntymän 500-vuotisjuhluvuoden (2014-2015) kunniaksi karmeliittamaallikot järjestävät lukupiirin, jossa luetaan Wilfrid Stinissenin teosta *Kristillinen syvämietiskely*.

- 24.8. Kristillisen mietiskelyn ominaispiirteet (1. luku)
- 21.9. Kuka sinä olet?, sekä Ruumiin osuus mietiskelyssä (2. ja 3. luku)
- 26.10. Meditatiivinen elämä (4. luku)
- 16.11. Nykyhetkessä eläminen (5. luku)
- 7.12. Jeesus-rukous, sekä Kohteeton mietiskely ja kristillinen rukous (6. ja 7. luku)

Lukupiiri kokoontuu klo 16.30-17.40 Studium Catholicumin kirjastossa, Ritarik. 3 b A.

Mietiskelyharjoitus klo 17.45-18.30 (24.8. Tietoinen hengittäminen; 21.9. Hengitysrytmi; 26.10. "Sinun käsiisi minä annan henkeni; 16.11. Mietiskely sunnuntaiaamuna; 7.12. Rentoutuminen)

Kirjan voi ostaa (14 e) ensimmäisellä kerralla tai etukäteen Katolisesta tiedostuskeskuksesta tai <http://www.katolinenkirjakauppa.net>.

Lukupiiri jatkuu keväällä, jolloin luetaan Stinissenin teosta *Maria Raamatussa ja meidän elämässämme*.

Welcome to the Catholic Church in Finland

The Autumn 2014 open programme of the Welcoming Team:

For the new and old members of the Catholic Church and everyone else interested! Presentations (in English and Finnish) on different themes on the second Sunday of each month at 13.00-15.00 at the Studium Catholicum.

The dates and subjects for the autumn gatherings (subject to change):

- 31.8. Why one's home should be blessed? (picnic outdoor at Kaivopuisto)
- 14.9. Catholic Church in South America
- 12.10. St. John Paul II
- 9.11. Pope Francis' new papal document Evangelii Gaudium
- 14.12. Pre-Christmas party

The Welcoming Team is a group of volunteers from different countries working for our Diocese to find the best possible way to welcome people with different backgrounds and cultures to find their way and feel at home in the Church while growing together in faith. The group works together with the priests of the parishes. The gathering place of the group is the Studium Catholicum, a Catholic cultural center in Helsinki.

We have a monthly gathering where everyone is welcome. The programme includes discussion, coffee and presentations on various interesting topics. You can also contact us if you want to know more about the activities in the Church and meet new people!

Our website with pictures from earlier gatherings: www.studium.fi/en/groups/welcoming

The contact person: Lucia Indren (Indonesia) 040-4145861 lucia.indren@studium.fi

Our contact persons in the parishes:

Saint Henry's parish

Joran Wauters (Belgium) 044-9723738
Sara Nevalainen (Finland) 040-5604120
Pio Simonsen (Denmark) 040-4428499
Steve Arnold (UK) 045-1101053
Dominic Savior (Nigeria) 045-1187491
Pablo Sopelana (Spain) 050-3173392
Pekka Rantakari (Finland) 040-5147360
Ghislain Deschar (France) 04 02 48 59 85

Saint Mary's parish

Mervi Yaghmour (Finland) 050-4524997
Jan-Peter Paul (Finland) 045-2675939
Ilona Ennelin (Finland) 040-7264025
Lydia Padilla-Rinne (Philippines) 050-5223580
Nevil Genjang (Cameroon) 044-3601059
Teemu Terho (Finland) 046-8448621
Janne Mamo (Finland) 041-5873793

 Studium Catholicum

Ritarikatu 3A, 00170 Helsinki www.studium.fi

Kirjakauppiasi netissä
www.katolinenkirjakauppa.net

Caritas-kuulumisia

Jäsenmaksu vuosina 2014 ja 2015 on 20 euroa.

Yhteisjäsenmaksu on 50 euroa.

Jäsen/kannatusmaksun voi suorittaa tilille

Danske Bank FI73 8000 1270 1545 04.

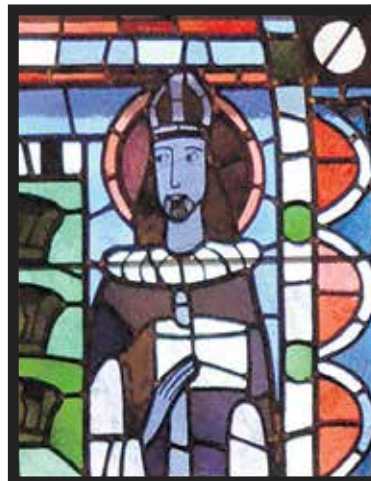
Jäsenmaksun viite on 2215 ja kannatusmaksun viite 2202.

Caritas-toimisto ja kauppa auki arkisin klo 9.00 – 14.00

Maneesikatu 2 A, 00170 Helsinki. Puh 09-135 7998,

fax 09-68423140. Sähköposti caritas@caritas.fi.

Kotisivu www.caritas.fi.

Pyhän Henrikin seurakunnan retretti

Lauantaina 18. lokakuuta pidetään Pyhän Henrikin seurakuntasalissa seurakunnan retretti. Järjestäjä on Pyhän Henrikin Yhdistys. Retretin pitää isä Marco Pasinato. Tarkempi ohjelma Henrikin ilmoitustaululla.

Tervetuloa!

Teatteriin to 9.10. – "Kuningas kuolee"

Pyhän Henrikin yhdistys ry järjestää teatteri-illan. Kansallisteatterin Willensaunassa esitetään torstaina 9. lokakuuta Eugène Ionescon näytelmä **Kuningas kuolee. Komedia ja tragedia**, joka on saanut kiitävät arvostelut. Liput maksavat 30 € ja niitä on rajoitettu määrä. Lippuja myydään Henrikin ja Marian kirkkokahveilla. Varaa Rita Kairalta puh. 040-7679157 tai Marja-Leena Rautakorvelta tai Kaarina Koholta. Lippuja saa 15.9. alkaen näiltä henkilöiltä..

Healing of Families Seminar by Fr. Stefan Park from Ireland

St Mary's Parish Hall, Saturday 13th September 2014, 10h-17h. Welcome!

Perheen parantumisen seminaari vetäjänä isä Stefan Park Irlannista

P. Marian seurakuntasalissa lauantaina 13. syyskuuta 2014 klo 10-17. Tervetuloa!

Pieniä asioita, suurella rakkautella

Äiti Teresan peittopiiri

kokoontuu Stella Mariksessa kerran kuukaudessa 3. keskiviikkona klo 14-16. Tervetuloa! Voit myös lähettää kutomasi palat (18x18cm, kudottu ainoakeeaa yli 50% villalangasta) postitse osoitteella Anne Kärnä, Sirkkoontie 22, 09630 Koisjärvi. Tiedustelut puhelimitse 040-9370227 (klo 9-10, muulloin tekstiviesti).
Tervetuloa!

Birgittalaisoblaattien retretti

Turun birgittalaisluostarissa
3.10. (pe) klo 18 - 5.10.2014 (su) klo 12

Maan tomusta

Mietiskelyä Mooseksen 1. kirjasta

Retretin johtaa isä Ryszard Mis SCJ

Ilmoittautuminen sisarille
puh. 02 - 2501 910
tai email birgitta.turku@kolumbus.fi

Retrettimaksu 90 €, sisältää majoituksen ja ateriat

RETRETTI ON KAIKILLE AVOIN!

Verbi Dei sono Schola cantorum

Gregoriaanista laulua häihin, hautajaisiin ja muihin tilaisuuksiin. *Gregorian chant for weddings, funerals and other occasions.*
Yhteys, Contact: Markus Mäkelä 044-5021206.

Huom! Kaikkia ilmoittajia ja kirjoittajia pyydetään painokkaasti pitämään kiinni sivun 2 alalaidassa annetuista aineiston viimeisistä jättöpäivistä (deadline). Toimitus ei voi taata, että viimeisen jättöpäivän jälkeen toimitettuja muutoksia ehdittäisiin huomioida. Deadline on aina 10 päivää ennen lehden julkaisupäivää, joka on kuukauden toinen perjantai.

Seurakunnat ja ohjelmat • Parishes and programs • 12.9. - 10.10.

HELSINKI

Pyhän Henrikin
katedraaliseurakunta

Pyhän Henrikin aukio 1, 00140 Helsinki. Puh. 09-637853, fax 09-6224618. Sähköposti henrik@katolinen.fi. Kotisivu henrik.katolinen.fi.

- La 17.40 vesper, 18.00 aattomessu. Su 9.45 messu englanniksi (1., 2. ja 4. su) tai latinaksi ja englanniksi (3. su), 11.00 päämessu, 12.30 erikielisiä messuja, perhemessu tai gregoriaaninen messu, 18.00 iltamessu. Ma, ke, pe 18.00 messu, ti ja to 7.30 messu. Ke 17.30 ruusukkorukous, pe 17.30 adoraatio. Ke, la 19.30 Neokatekumenaalilyhteisön liturgia. Rippiaika la 17.00-17.45 ja sopimuksen mukaan.
- Sat. 17.40 Vespers, 18.00 Mass in Finnish. Sun. 9.45 Mass in English (1st, 2nd and 4th Sun.) or English and Latin (3rd Sun.), 11.00 High Mass in Finnish, 12.30 Mass in other languages, Family Mass or Gregorian Mass, 18.00 Mass in Finnish. Mon., Wed., Fri. 18.00 Mass in Finnish, Tues. and Thurs. 7.30 Mass in Finnish. Wed. 17.30 Rosary, Fri. 17.30 Adoration. Wed., Sat. 19.30 Liturgy of the Neocatechumenal Way. Confessions Sat. 17.00-17.45 and by appointment. Masses also in other cities.

- 13.9. la 9.30 messu Hattulan pyhiinvaellukseen osallistuville, 11.00-15.00 nuorten lectio divina, 11.00 messupalvelijoiden kokous kirkossa, 17.40 vesper, 18.00 aattomessu
- 14.9. su pyhän ristin ylentäminen: 9.45 messu englanniksi/Mass in English, 10.00-14.00 filippiiniläisten basaari seurakuntasalissa, 11.00 päämessu, 12.30 perhemessu, 13.30-17.45 adoraatio, 18.00 iltamessu
- 15.9. ma 18.30 johdantokurssi
- 16.9. ti 18.00-19.00 lectio divina seurakuntasalissa
- 20.9. la 10.00-12.45 ensikommunio-opetus seurakuntasalissa, 17.40 vesper, 18.00 aattomessu
- 21.9. su kirkkovuoden 25. sunnuntai: 9.45 messu latinaksi ja englanniksi/Mass in Latin and English, 11.00 päämessu, 11.30-14.30 ensikommunio-opetus ruotsiksi, 12.30 messu ruotsiksi/Mässa på svenska, 15.00 messu Porvoossa, 18.00 iltamessu
- 23.9. ti 18.00 CSC: ruusukko ja messu
- 27.9. la 11.00-13.00 vahvistusopetus seurakuntasalissa, 17.40 vesper, 18.00 aattomessu
- 28.9. su kirkkovuoden 26. sunnuntai: 9.45 messu englanniksi/Mass in English, 11.00 päämessu, 12.30 messu italiaksi/Messa in italiano, 15.00 messu Tikkurilassa, 18.00 iltamessu
- 29.9. ma 18.30 johdantokurssi
- 30.9. ti 16.30-18.30 vahvistusopetus seurakuntasalissa, 19.00 katekeesi aikuisille seurakuntasalissa
- 2.10. to 18.00 urkukonsertti, 19.00 katekeesi aikuisille seurakuntasalissa
- 4.10. la 11.00-15.00 nuorten lectio divina seurakuntasalissa, 17.40 vesper, 18.00 aattomessu
- 5.10. su kirkkovuoden 27. sunnuntai: 9.45 messu englanniksi/Mass in English, 11.00 päämessu, 12.30 gregoriaaninen messu, 16.00 messu puolaksi/Msza po polsku, 18.00 iltamessu
- 7.10. ti 18.00 CSC: ruusukko ja messu, 19.00 katekeesi aikuisille seurakuntasalissa
- 9.10. to 18.00 elokuvakerho seurakuntasalissa, 19.00 katekeesi aikuisille kabinetissa
- 11.10. la 11.00-13.00 vahvistusopetus seurakuntasalissa, 17.40 vesper, 18.00 aattomessu
- 12.10. su kirkkovuoden 28. sunnuntai: 9.45 messu englanniksi/Mass in English, 11.00 päämessu, 12.30 perhemessu, 13.30-17.45 adoraatio, 18.00 iltamessu

DIASPORA

Porvoo (ort. kirkko, Tattarinmalmi): 21.9. su 15.00
Tikkurila (ort. kirkko, Läntinen Valkoisenlähteentie 48): 28.9. su 15.00

Johdantokurssi Helsingin seurakuntien yhteisen johdantokurssi 2014-15, yleensä joka toisena maanantaina klo 18.30 Pyhän Henrikin katedraalin seurakuntasalissa. Ks. tark. s. 20.

Pyhän Marian seurakunta

Mäntytie 2, 00270 Helsinki. Puh. 09-2411633, fax 09-2411634. Sähköposti maria@katolinen.fi. Kotisivu maria.katolinen.fi.

- La 9.30 (tai 11.00) messu suomeksi (katso aika ohjelmasta), 18.00 aattomessu suomeksi. Su 9.30 ruusukkorukous, 10.00 päämessu suomeksi, 11.30 messu (1. su ruotsi, 2. su perhemessu englanniksi, 3. su vietnami, 4. su perhemessu, 5. su saksa), su 16.00 messu (2. su espanja, 3. su puola), 17.30 ruusukkorukous englanniksi, 18.00 messu englanniksi. Ma, ke, pe 7.30 laudes, 8.00 messu suomeksi, ma, ti, ke, to, pe 18.00 iltamessu, 18.30-19.00 adoraatio, ti 17.30 ruusukkorukous. Rippiaika ma, ti, ke, to, pe, la 17.30-17.55, su 9.30-9.55 ja 17.30-17.55. Seurakunnan kanslia avoinna ti 13-16 ja ke 9-12.
- Sat. 9.30 (or 11.00) Mass in Finnish (see schedule below), 18.00 Mass in Finnish. Sun. 9.30 Rosary in Finnish, 10.00 High Mass in Finnish, 11.30 Mass (1st Sun. Swedish, 2nd Sun. Family Mass in English, 3rd Sun. Vietnamese, 4th Sun. Family Mass, 5th Sun. German), 16.00 Mass (2nd Sun. Spanish, 3rd Sun. Polish), 17.30 Rosary in English, 18.00 Mass in English. Mon., Wed., Fri. 7.30 Laudes, 8.00 Mass in Finnish, Mon., Tues., Wed., Thurs.. Fri. 18.00 Mass in Finnish, 18.30-19.00 Adoration, Tues. 17.30 Rosary in Finnish. Confessions Mon., Tues., Wed. Thurs., Fri., Sat. 17.30-17.55, Sun. 9.30-9.55 and 17.30-17.55. Parish office open Tues. 13-16 and Wed. 9-12.

- 13.9. la 10.00 seminaari aiheesta Perheen parantuminen (isä Stefan Park)/"Healing of Families" Seminar (Fr. Stefan Park), 10.00-14.00 lauantaikurssi ja vahvistusopetus (vanha ryhmä) Englantilaisessa koulussa, 18.00 messu suomeksi
- 14.9. su pyhän ristin ylentäminen: 9.30 ruusukkorukous, 10.00 messu suomeksi, Cafe Maria seurakuntasalissa, 11.30 perhemessu englanniksi/Family Mass in English, 14.00 messu arabiaksi, 16.00 messu espanjaksi/Santa Misa en Castellano, 17.30 ruusukko englanniksi/Rosary in English, 18.00 messu englanniksi/Mass in English
- 20.9. la 10.00-14.00 sakramenttiopetus Englantilaisessa koulussa, 9.30 messu suomeksi, 18.00 messu suomeksi
- 21.9. su kirkkovuoden 25. sunnuntai: 9.30 ruusukkorukous, 10.00 messu suomeksi, 11.30 messu vietnamiksi, 13.00 ukrainalainen liturgia, 16.00 messu puolaksi/Msza po polsku, 17.30 ruusukko englanniksi/Rosary in English, 18.00 messu englanniksi/Mass in English
- 22.9. ma Huom. ei iltamessua!
- 24.9. ke Huom. ei aamumessua!
- 26.9. pe Huom. ei aamumessua!
- 27.9. la 10.00-14.00 lauantaikurssi Englantilaisessa koulussa, 9.30 messu suomeksi, 18.00 messu suomeksi
- 28.9. su kirkkovuoden 26. sunnuntai: 9.30 ruusukkorukous, 10.00 messu suomeksi, 11.30 perhemessu, 16.30 adoraatio englanniksi/Adoration in English, 17.30 ruusukko englanniksi/Rosary in English, 18.00 messu englanniksi/Mass in English
- 4.10. la 9.30 messu suomeksi, 16.00 messu saksaksi/Messe auf Deutsch, 18.00 messu suomeksi
- 5.10. su kirkkovuoden 27. sunnuntai: 9.30 ruusukkorukous, 10.00 piispanmessu ja vahvistuksen sakramentti, 11.30 messu ruotsiksi/Mässa på svenska, 17.30 ruusukko englanniksi/Rosary in English, 18.00 messu englanniksi/Mass in English
- 11.10. la 10.00-14.00 lauantaikurssi Englantilaisessa koulussa, 9.30 messu suomeksi, 18.00 messu suomeksi
- 12.10. su kirkkovuoden 28. sunnuntai: 9.30 ruusukkorukous, 10.00 messu suomeksi, 11.30 perhemessu englanniksi/Family Mass in English, 16.00 messu espanjaksi/Santa Misa en Castellano, 17.30 ruusukko englanniksi/Rosary in English, 18.00 messu englanniksi/Mass in English

DIASPORA

Stella Maris (Sirkkoontie 22, Koisjärvi): joka sunnuntai klo 11.00
Hanko (Täktomin kappeli, Kappelitie 36):

- 27.9., 25.10., 22.11., 27.12. la 16.00
Hyvinkää (Vanha kirkko, Uudenmaankatu 13): 20.9., 18.19., 15.11., 20.12. la 16.00
Karjaa (Pyhän Katariinan kirkko, Lärkkullantie 26): 27.9., 25.10., 22.11., 27.12. la 13.00

TURKU

Pyhän Birgitan ja autuaan
Hemmingin seurakunta

Ursininkatu 15a, 20100 Turku. Puh. 02-2314389, fax 02-2505090. Sähköposti birgitta@katolinen.fi. Kotisivu birgitta.katolinen.fi.

- Su 9.00 messu latinaksi, ruotsiksi tai suomeksi, 10.00 ruusukko, 10.30 päämessu, kuukauden 1. su: 12.30 messu puolaksi, kuukauden 2. sunnuntai: 12.30 messu vietnamiksi, 18.00 iltamessu englanniksi. Ke, pe, la 7.30 aamumessu, ti, to 18.00 iltamessu. To 17.30 adoraatio. Rippitilaisuus puoli tuntia ennen messuja ja sopimuksen mukaan.
- Sun. 9.00 Mass in Latin, Swedish or Finnish, 10.00 Rosary, 10.30 High Mass in Finnish, 1st Sunday of each month: 12.30 Mass in Polish, 2nd Sunday of each month: 12.30 Mass in Vietnamese, 18.00 Mass in English. Wed., Fri., Sat. 7.30 Mass in Finnish, Tues., Thurs. 18.00 Mass in Finnish. Thurs. 17.30 Adoration. Confessions half an hour before Mass and by appointment. Masses also in other cities. (See the Mass schedule for diaspora below.)

- 13.9. la 9.30 katekeesi, 13.15 perhemessu
- 14.9. su pyhän ristin ylentäminen: 9.00 messu suomeksi, 10.30 päämessu, 12.30 messu vietnamiksi, 15.00 messu Eurajoella, 18.00 messu englanniksi/Mass in English
- 16.9. ti 18.30 informaatiokurssi
- 21.9. su kirkkovuoden 25. sunnuntai: 9.00 messu latinaksi, 10.30 päämessu, 18.00 messu englanniksi/Mass in English
- 27.9. la 10.00 messu Ahvenanmaalla, 10.30 lastenkerho, 12.30 perhemessu
- 28.9. su kirkkovuoden 26. sunnuntai: 9.00 messu suomeksi, 10.30 päämessu, 15.00 messu Eurajoella, 18.00 messu englanniksi/Mass in English
- 5.10. su kirkkovuoden 27. sunnuntai: 9.00 messu ruotsiksi/Mässa på svenska, 10.30 päämessu, 12.30 messu puolaksi/Msza po polsku, 18.00 messu englanniksi/Mass in English
- 7.10. ti 18.30 miestenpiiri
- 10.10. pe 18.00 messu Porissa
- 11.10. la 9.30 katekeesi, 12.30 perhemessu, 17.00 messu Naantalissa
- 12.10. su kirkkovuoden 28. sunnuntai: 9.00 messu suomeksi, 10.30 päämessu (seurakuntamme nimikkojuhla), 12.30 messu vietnamiksi, 15.00 messu Eurajoella, 18.00 messu englanniksi/Mass in English

KATEKEESI

13.9., 11.10. la 9.30

DIASPORA

Ahvenanmaa: 27.9. la 10.00
Eurajoki: 14.9., 28.9., 12.10. su 15.00
Naantali: 11.10. la 17.00
Pori: 10.10. pe 18.00

JYVÄSKYLÄ

Pyhän Olavin seurakunta

Yrjönkatu 36, 40100 Jyväskylä. Puh. 014-612659, fax 014-612660. Sähköposti olavi@katolinen.fi. Kotisivu olavi.katolinen.fi.

- Su 10.00 ruusukkorukous, 10.30 päämessu, 12.00 messu englanniksi. Ma 18.00 messu, ti 7.00 messu sisarten kappelissa, 18.00 messu, ke

- 18.00 messu, to 18.00 adoraatio ja messu, pe 7.00 messu sisarten kappelissa, 18.00 messu. La 10.00 tai 12.15 messu (katekeesi kerran kuussa klo 10.00), 19.00 Neokatekumenaalisen tien eukaristia seurakuntasalissa. Rippitilaisuus keskiviikkoisin ja sunnuntaisin puoli tuntia ennen messua ja sopimuksen mukaan.

• Sun. 10.00 Rosary, 10.30 High Mass, 12.00 Mass in English. Mon. 18.00 Mass, Tues. 7.00 Mass in Sisters' chapel, 18.00 Mass, Wed. 18.00 Mass, Thurs. 18.00 Adoration and Mass, Fri. 7.00 Mass in Sisters' chapel, 18.00 Mass. Sat. 10.00 or 12.15 Mass (Catechesis once a month at 10.00), 19.00 Eucharist of the Neocatechumenal Way in the parish hall. Confessions on Wednesdays and Sundays half an hour before Mass and by appointment.

- 12.9. pe Pyhän Henrikin katedraalin vihkiminen: 18.00 messu
- 14.9. su pyhän ristin ylentäminen: 9.00 messu Savonlinnassa, 10.00 katekeesi Savonlinnassa, 10.30 päämessu, 12.00 messu englanniksi/Mass in English, 16.00 katekeesi Joensuuissa, 17.00 messu Joensuussa
- 20.9. la 9.00 katekeesi lapsille ja nuorille, 12.15 perhemessu
- 21.9. su kirkkovuoden 25. sunnuntai: 10.30 päämessu, 12.00 messu englanniksi/Mass in English, 17.00 messu Kuopiossa
- 25.9. to 14.00 Seniorit (messu)
- 27.9. la Huom. ei aamumessua!
- 28.9. su kirkkovuoden 26. sunnuntai: 10.30 päämessu, 12.00 messu englanniksi/Mass in English
- 29.9. ma pyhät arkkiengelit: 18.00 messu
- 2.10. to pyhät suojelusengelit: 18.00 messu
- 3.10. pe 18.00 iltamessu, 19.00 johdantokurssi
- 4.10. la pyhä Franciscus Assisilainen: 10.00 messu, 18.30 messu Varkaudessa
- 5.10. su kirkkovuoden 27. sunnuntai: 10.30 päämessu, 12.00 messu englanniksi/Mass in English, 12.00 messu Kajaanissa, 16.00 katekeesi Kuopiossa, 17.00 messu Kuopiossa
- 7.10. ti pyhä Birgitta: 18.00 messu
- 12.10. su kirkkovuoden 28. sunnuntai: 9.00 piispanmessu ja vahvistuksen sakramentti Savonlinnassa (ei katekeesia), 16.00 piispanmessu ja vahvistuksen sakramentti Mikkelissä (ei katekeesia), 10.30 päämessu, 12.00 messu englanniksi/Mass in English

KATEKEESI 20.9. la 9.00

DIASPORA

Joensuu (ort. kirkon srk-sali, Kirkkokatu 32): 14.9. su 16.00 katekeesi, 17.00 messu
Kajaani (ort. kirkko, Kirkkokatu 17 A): 5.10. su 12.00
Kuopio (Pyhän Joosefin kirkko, Lönnrotinkatu 24): 21.9. su 17.00 messu, 5.10 su 16.00 katekeesi, 17.00 messu
Mikkeli (ort. kirkko, Paavalinkatu 4): 12.10. su 16.00
Savonlinna (Pääskylahden ev.lut. kirkko, Kaartilantie 62): 14.9. su 9.00 messu, 10.00 katekeesi, 12.10. su 9.00 piispanmessu
Varkaus (ort. kirkko, Relanderinkatu 5): 4.10. la 18.30

Huom! Ohjelmaan voi tulla muutoksia. Päivitetty ohjelma löytyy seurakunnan kotisivulta osoitteesta olavi.katolinen.fi.

TAMPERE

Pyhän ristin seurakunta

Amurinkuja 21 A, 33230 Tampere. Puh. 03-2127280, fax 03-2147814. Sähköposti risti@katolinen.fi. Kotisivu risti.katolinen.fi.

- Su 10.00 ruusukkorukous, 10.30 päämessu, 17.30 ruusukko englanniksi, 18.00 messu englanniksi. Ma, ke, to, pe 18.00 messu, ti 7.30 messu. Ke 17.40 vesper, to ja pe 18.30 adoraatio. La messu kysy papilta. Rippi joka päivä puoli tuntia ennen messua tai sopimuksen mukaan. Huom. matkat, katekeesipäivät ja lastenkerhot yms. saattavat aiheuttaa muutoksia arkimessujen aikoihin. Varsinkin lauantain messuajat vaihtelevat. Tarkista ajat kirkon ilmoitustaululta.
- Sun. 10.00 Rosary, 10.30 High Mass in Finnish, 17.30 Rosary in English, 18.00 Mass in English.

Yhdistykset • Societies • Muut • Others

Mon., Wed., Thurs., Fri. 18.00 Mass, Tues. 7.30 Mass. Wed. 17.40 Vespers, Thurs. and Fri. 18.30 Adoration. Sat. Mass schedule varies. Confessions every day half an hour before Mass or by appointment. Please check the bulletin board at the back of church for possible changes. Masses also in other cities. (See the Mass schedule for diaspora below.)

13.9. la 9.50 katekeesi, 14.00 perhemessu
14.9. su seurakuntamme nimikkojuhla: 10.30 juhlamessu, 18.00 messu englanniksi/Mass in English
21.9. su kirkkovuoden 25. sunnuntai: 10.30 päämessu, 14.00 messu puolaksi/Msza po polsku, 18.00 messu englanniksi/Mass in English
22.-25.9. ma-to ei messua kirkossamme
27.9. la 17.00 piispanmessu ja kirkkoon ottaminen
28.9. su kirkkovuoden 26. sunnuntai: 10.30 päämessu, 18.00 messu englanniksi/Mass in English
4.10. la 9.50 katekeesi, 14.00 perhemessu
5.10. su kirkkovuoden 27. sunnuntai: 10.30 päämessu, 18.00 messu englanniksi/Mass in English
11.10. la 10.30 lastenkerho, 12.30 perhemessu
12.10. su kirkkovuoden 28. sunnuntai: 10.30 päämessu, 18.00 messu englanniksi/Mass in English

KATEKEESI:

13.9., 4.10., 8.11., 29.11., 13.12. la 9.50

DIASPORA

Hämeenlinna (ort. kirkon srksali, Matti Alanon katu 11): su 15.00: 5.10., 2.11., 7.1.

Kokkola

(ort. rukoushuone, Katariinankatu 3): klo 16.00: la 13.9., su 26.10., su 30.11., su 14.12., pe 26.12.
Kristiinankaupunki (Kristiinankaupungin kirkko, Läntinen Pitkätie 20): -
Lapua (yksityiskodissa, lisätietoja seurakunnasta): la 12.00: 20.9., 25.10., 22.11. Huom. poikkeus klo 15.00!, la 15.00, 13.12., 27.12.

Pietarsaari (Pyhän Mikaelin kappeli, Kapellintie 5): klo 12.00: su 14.9., su 28.9., la 4.10., su 12.10., su 26.10., la 15.11., su 30.11., su 14.12., pe 26.12.

Seinäjäki (ev.lut. kirkon srksali, Ala-Kuljankatu 1): klo 18.00: pe 12.9., pe 10.10., la 22.11., la 20.12. Huom. poikkeuksellisesti Lakeuden ristin seurakuntasalissa!

Vaasa (Jeesuksen pyhän sydämen kappeli, Rauhankatu 8 C 22): klo 16.00: su 14.9., la 20.9., su 28.9., la 4.10., su 12.10., la 25.10., la 15.11., la 29.11., la 13.12., 25.12. to Huom. Poikkeus klo 17.00!

KOUVOLA

Pyhän Ursulan seurakunta

Valimontie 1, 45100 Kouvola. Puh. 05-3711251. Sähköposti ursula@katolinen.fi.
Kotisivu ursula.katolinen.fi. Pankkiyhteys: Sampo 800015-1888441.

• Su 11.00 (1., 2., 4. ja 5. su) tai 18.00 (3. su) päämessu, to 18.00 iltamessu. Joka kuukauden 1. pe messu ja adoraatio klo 18.00. Rippitilaisuus puoli tuntia ennen messuja ja sopimuksen mukaan. Kirkkoherra tavattavissa parhaiten torstaisin.

• Sun. 11.00 Mass in Finnish (1st, 2nd, 4th and 5th Sun.) or 18.00 (3rd Sun.). Thurs. 18.00 Mass in Finnish. 1st Friday of each month 18.00 Mass and Adoration. Confessions half an hour before Mass and by appointment. Pastor most easily contacted on Thursdays. Masses also in other cities. (See the Mass schedule for diaspora below.)

13.9. la 13.00 perhemessu
14.9. su kirkkovuoden 24. sunnuntai: 11.00 messu
18.9. to 18.00 iltamessu
21.9. su kirkkovuoden 25. sunnuntai: 18.00 messu
25.9. to Huom. ei iltamessua!
28.9. su kirkkovuoden 26. sunnuntai: 11.00 messu
29.9. ma pyhät arkkiengelit: 18.00 iltamessu
2.10. to pyhät suojelusengelit: 18.00 iltamessu
3.10. pe kuukauden 1. perjantai: 18.00 messu ja adoraatio

5.10. su kirkkovuoden 27. sunnuntai: 11.00 messu
9.10. to 18.00 iltamessu
11.10. la 13.00 perhemessu
12.10. su kirkkovuoden 28. sunnuntai: 11.00 messu

DIASPORA

Hamina (seurakuntalaisten kodeissa): Sopimuksen mukaan.

Kotka (ort. seurakuntakeskus, Kymenlaaksonkatu 2): 14.9., 12.10. su 16.00

Lahti (ort. kirkko): 4.10. la 16.00

Lappeenranta (Linnoituksen ort. kirkko):

21.9., 19.10. su 12.00

KATEKEESI

Lahti (ort. kirkon seurakuntasali): 4.10. la 14.00-16.00

Kouvola (seurakuntasali): 13.9., 11.10. la 11.00-13.00 (opetuksen päätteeksi messu klo 13)

OULU

Nasaretin pyhän perheen seurakunta

Liisantie 2, 90560 Oulu. Fax ja puh 08-347834.

Sähköposti perhe@katolinen.fi. Kotisivu perhe.katolinen.fi

• Su 10.00 messu englanniksi, 11.15 päämessu. Ma, ti, ke, pe 17.00 iltamessu. To 17.00 adoraatio, messu adoraation jälkeen. Ti, ke, la 19.30 neokatekumenaalilyhteisön liturgia. Rippitilaisuus pe 17.30-18.30, puoli tuntia ennen messua ja sopimuksen mukaan.

• Sun. 10.00 Mass in English, 11.15 High Mass in Finnish. Mon., Tues., Wed., Fri. 17.00 Mass in Finnish. Thurs. 17.00 Adoration, Mass after Adoration. Tues., Wed., Sat. 19.30 Liturgy of the Neocatechumenal Way. Confessions Fri. 17.30-18.30, half an hour before Mass and by appointment. Masses also in other cities. (See the Mass schedule for diaspora below.)

14.9. su pyhän ristin ylentäminen: 10.00 messu englanniksi/Mass in English, 11.15 päämessu, 17.30 messu Rovaniemellä

21.9. su kirkkovuoden 25. sunnuntai: 10.00 messu englanniksi/Mass in English, 11.15 päämessu, 17.00 messu Kemissä

28.9. su kirkkovuoden 26. sunnuntai: 10.00 messu englanniksi/Mass in English, 11.15 päämessu, 17.00 messu Raahessa

5.10. su kirkkovuoden 27. sunnuntai: 10.00 messu englanniksi/Mass in English, 11.15 päämessu, 17.00 messu Torniossa

12.10. su kirkkovuoden 28. sunnuntai: 10.00 messu englanniksi/Mass in English, 11.15 päämessu, 17.30 messu Rovaniemellä

19.10. su kirkkovuoden 29. sunnuntai: 10.00 messu englanniksi/Mass in English, 11.15 päämessu, 17.00 messu Kemissä

DIASPORA

Kemi (Lehtokatu 31): 21.9., 19.10. su 17.00

Tornio (Lukiokatu 1): 5.10. su 17.00

Raahes (Brahenskatu 2): 28.9. su 17.00

Rovaniemi (Ounasvaarantie 16): 14.9., 12.10. su 17.30

Katekeesi lapsille 20.9. la 10.00

Messupalvelijoiden kokoontuminen
3.10. pe 18.00

Lastenmessu 20.9. la 11.30

Toimistot

Katekeettinen keskus

Kuusitie 6, 00270 Helsinki. Puh. 09-2416095. Sähköposti katekeesi@katolinen.fi. Kotisivu: katekeesi.katolinen.fi.

Katolinen tiedotuskeskus

Pyhän Henrikin aukio 1 B, 00140 Helsinki. Puh. 09-6129470, fax 09-650715. Sähköposti info@katolinen.fi. Kotisivu: katolinen.fi. Auki arkisin 10-16.

Keskukset

Stella Maris

Sirkkoontie 22, 09630 Koisjärvi. Puh. 040-9370227 (klo 9-10, muulloin tekstiviesti).

Studium Catholicum

Ritarikatu 3b A, 00170 Helsinki. Puh. 09-61206711, fax 09-61206710. Sähköposti: kirjasto@studium.fi. • **Kirjasto** on avoinna tiistaina ja torstaina klo 13-16 sekä keskiviikkona ja perjantaina klo 13-18, kirjasto on syyskuusta alkaen auki vapaaehtoisvoimin myös maanantaisin klo 13-16. • **Messut** keskiviikkoisin ja perjantaisin klo 12.00. • Lisätietoja luennosta ja muusta toiminnasta kotisivulla www.studium.fi.

Suomen Caritas

Maneesikatu 2A, 00170 Helsinki. Puh 09-135 7998, fax 09-68423140. Sähköposti caritas@caritas.fi. Kotisivu www.caritas.fi. Avoinna arkisin 9.00-14.00.

Yhdistykset / Yhteisöt

Academicum Catholicum

SYKSY 2014: AC aloittaa syystoimintansa uudestaan Studium Catholicumin kirjastossa (Ritarikatu 3 A, 3. krs) kerran kuukaudessa aina torstai-iltaisina. Ovet avataan klo 18.30, luento alkaa tasan klo 19.00. • Syksyn teemana on "Suomen katolisen historian suurmimet", katso lisätietoja: academicumcatholicum.blogspot.fi

• Tervetuloa AC: n jäseneksi ja osallistumaan mielenkiintoisiin esitelmälähtöihin. Jäsenmaksun 10,00 € voi maksaa AC: n tilille FI6120012000513060. Luennot ovat avoimia myös ei-jäsenille.

HÖSTEN 2014: AC kommer att hålla sitt höstprogram på nytt i Studium Catholicums bibliotek på Riddaregatan 3A, 3 vån. alltid på en torsdagskväll en gång i månaden. Dörarna öppnas kl. 18.30, föreläsningen börjar jämt kl. 19. • Höstens tema är "Den finska katolska historiens stormän", mer information: academicumcatholicum.blogspot.fi • Medlemsavgiften är 10€ och kan betalas på AC:s konto FI6120012000513060. Icke-medlemmar är också hjärtligt välkomna.

Birgittalaisoblaatit

Birgittalaisoblaatit - luostarisääntökunnan maallikkojen ryhmä, kotisivut: www.kolumbus.fi/birgitta.turku/oblaatit. Vs. yhteyshenkilö Markku Vähätalo, vahatalo@iki.fi.

Catholic Students' Club

Rosary and Holy Mass or Adoration in Latin with Readings and Homily in English at Saint Henry's Cathedral starting at 18.00. Afterwards, a nice get-together in the parish hall. Welcome! See: cschelsinki.wordpress.com.

Fransiskaanimaallikot OFS

Ordo Franciscanus Saecularis • Syksy 2014 - 66. toimintavuosi • Ohjelmalliset kokoukset tiistaisin kerran kuukaudessa klo 16-18 Pyhän Marian seurakuntasalissa, Mäntytie 2, 00270 Helsinki. Kokoukset ovat avoimia kaikille ja niiden jälkeen on mahdollisuus osallistua iltamessuun klo 18.00. • **14.10.** alustus Jarno Tarkoma OFS aiheesta Espanjalaiset mystikot. • **11.11.** alustus Lauri Olin aiheesta Pyhä Antonius Padovalainen. • **22.11.** la klo 9.30-15 OFS-yhteisön hiljentyispäivä • **9.12.** alustus Marjatta Tarkoma OFS aiheesta Unkarin pyhä Elisabeth. • Lisätietoja kotisivulla: www.fransiskaanimaallikot.blogspot.fi.

Gregorius-yhdistys

Societas Sancti Gregorii Magni • Kotisivu gregoriusyhdistys.wordpress.com. • Puheenjohtaja Diana Kaley. Moderaattori isä Antoine Lévy OP. **Tridentiininen messu su 5.10. klo 12.30 Pyhän Henrikin katedraalissa.**

Henrikin elokuvakerho

kokoaa jälleen hyvien elokuvien ystävät Henrikin seurakuntasaliin, Pyhän Henrikin aukio 1, seuraavina torstai-iltoina klo 18: • **9.10.** Xavier Beauvois: Jumalista ja ihmisistä • **13.11.** Jean Renoir: Tämä maa on minun • **11.12.** Walt Disney: Fantasia • Tervetuloa entiset ja uudet kerholaiset!

Jeesuksen pyhän sydämen maallikot (SCJ)

Moderaattori Zenon Strykowski SCJ. Puheenjohtaja Silvia Bertozzi, silvia.bertozzi@gmail.com. • Helsinki: yhdyshenkilö Silvia Bertozzi, silvia.bertozzi@gmail.com. • Helsingin kokoukset joka kuukauden ensimmäisenä torstaina Pyhän Marian seurakuntasalissa iltamessun ja adoraation jälkeen. • Tampere: Yhdyshenkilö Sinikka Meurman, gsm 040-4197077, E-mail sinikka.meurman@gmail.com • Turku: Yhdyshenkilö Hilikka Bernard, gsm 040-5243676, E-mail hilikka.bernard@hotmail.com

Karmeliittamaallikot (OCDS)

Uusi vastuushenkilö: Eeva Kaario-Kela OCDS, gsm 050-3562427, postitusosoite Martintie 19, 02270 Espoo. • "Ilman pappeja ei kirkko voi elää" - Hiljainen rukous pappien puolesta Pyhän Henrikin katedraalin sakramenttikappelissa maanantaisin 17.30-17.55 (8.9.-15.12.). Rukous Pyhälle Hengelle - Rukous pappien puolesta - Hiljentyminen - Isä meidän - rukous.

Kirjallisuuspiiri

kokoontuu edelleen Studium Catholicumin tiloissa Ritarikatu 3b. A, 3. krs. maanantaisin kerran kuussa klo 18. • **6.10.** Ulla-Lena Lundberg: Jää • **17.11.** Pauliina Rauhala: Taivaslalu • **15.12.** Donna Tartt: Tikli • Tervetuloa kaikki kirjojen ystävät!

Maallikkodominikaanit OP

Laici ordinis praedicatorum • Vastuushenkilö: Nikodemus Heikman OP, puh. 050-564 0686, sähköposti: nikodemus.heikman@gmail.com. Kotisivu maallikkodominikaanit.blogspot.fi

Maria-klubi

Kokoontuu kuukauden ensimmäisenä keskiviikkona: 1.10., 5.11. ja 3.12. Aluksi vietetään yhdessä pyhää messua klo 14.00, jonka jälkeen kahvitellaan ja seurustellaan Marian kirkon srk-salissa. • 1.10. tulee isä Raimo Goyarrola vieraksemme; on siis mahdollisuus "yleisvieraan kyselytuntiin". Tervetuloa!

Marian legioona

kokoontuu joka perjantai Pyhän Marian seurakuntasalissa iltamessun ja adoraation jälkeen noin klo 19. • Legion of Mary meets every Friday at St. Mary's parish hall after the Mass and adoration, ca. at 19:00.

Rakkauten lähetyssisaret

Vironkatu 6 A 12, 00170 Helsinki, puh. 040-9601211. • Adoration on Monday at 17:30.

Seniorit

Seniorit kokoontuvat tiistaina 16.9. Messu klo 14.00 katedraalissa ja sen jälkeen kahvit seurakuntasalissa. Tervetuloa!

Suomen Samaritas-apu ry

Finlands Samaritas-hjälp rf • Postitusosoite Rastaspuitontie 3 M 106, 02620 Espoo. • Kotisivu sites.google.com/site/suomensamaritas. Pankkiyhteys FI81 1478 3000 7283 16. • Puheenjohtaja Jan Krook, gsm 041-5067808, E-mail jan.krook@gmail.com. Sihteeri Miira Kuhlberg, gsm 044-3336767, E-mail miira.makela@welho.com.

Teresa ry

Teresa ry:n syksyn 2014 ohjelma Pyhän Marian srk-salissa: • ti 23.9.2014 syyskauden aloitus, Marja Kuparinen: "Lukulampun alla - kirjoja pimeneyneisiin iltoihin" • ti 7.10. messu (klo 18.00) ja vierailu karmeliittaluostarissa Myllyjärvellä • ti 4.11.2 teresavainajien muistaminen messussa, esitelmältä, aihe täsmennytyy myöhemmin • la 22.11. joulumyyjäisten valmistelu klo 10.00-14.00 srk-salissa • su 23.11. joulumyyjäiset klo 11.15-14.00 srk-salissa • ti 2.12. joulujuhlat.

Artikkeleita

Yhä useammin pääsiäisyön juhlaan ja riemuisaan liturgiaan on tuonut lisänsä myös aikuiskaste, tapahtuma, joka vie ajatukset kauas kirkon alkuaikoihin. Viime keväänä Pyhän Henrikin katedraalissa kastettiin Sara Nevalainen, jonka tietä katekumeenina ja kasteeseen valmistautumista oli seurattu useana paastonajan päivänä.

Heräsi kysymys siitä, mikä saa nykyajan nuoren opiskelijan etsimään kastetta, mikä tuo hänet katoliseen kirkkoon? Mikä saa hänet kestämään pitkän kasteelle valmistautumisen ajan?

Sara Nevalainen kertoo itse, että kun hän 11-vuotiaana alkoi kiinnostua siitä, onko Jumalaa olemassa, hänen perheensä, vaikka ei oikeastaan uskonutkaan Jumalaan, oli hyvin avoin ja myönteinen tyttärensä etsinnälle. Sara sanoo itse: "Minä uskoin yhteen Jumalaan ja olin enimmäkseen kiinnostunut islamista sekä itämaisista uskonnoista. En voinut hyväksyä kristinuskkoa, koska en ymmärtänyt, miten Jumala voisi olla yksi ja kolme samaan aikaan. Sitten osallistuin yliopistossa filosofian kurssille ja tutustuin Augustinukseen ja Tuomas Akvinalaiseen. He auttoivat minua ymmärtämään."

Pyhä Kolminaisuus on tuottanut vaikeuksia monelle ja tuottaa yhä edelleen. On toki helppoa uskoa vain yhteen Jumalaan, yhteen opettajaan ja käskijään, kuin Jumalaan, joka sanoo olevansa kolmessa muodossa yksi ja sama Jumala. Juuri mainitut suuret kirkkoisät ovat auttaneet monia löytämään ykseyden kolminaisuuden moninaisuudessa.

Vaihto-oppilaana USA:ssa Sara kävi sikäläisen perheensä kanssa baptistikirkossa, ja palattuaan Suomeen hän alkoi käydä messuissa, tutustui ihmisiin ja alkoi käydä johdantokursseja jo toissa kevää-

Ihminen etsii – ja löytää – ja kastetaan Kristukseen

nä, kävi seuraavana syksynä myös neokatekumenaalien katekeesissa ja sanoo olevansa heille paljosta kiitollinen. Keväällä hän halusi tulla kastetuksi, ja pitkä valmistautuminen alkoi. Kirkon aikuiskasteen liturgia syventää kerta kerralta kastettavan, ja myös läsnä olevan seura-

kunnan, ymmärrystä siitä, mitä kasteessa todella tapahtuu. Voi kuvitella, miten mahtava tapahtuma se on ollut alkukirkossa, kun pakanat kohtasivat kasteessa yhden Jumalan, kun taas nykyaika on riipottellut erilaisia jumalia ja jumaluuksia lähes jokaiselle mielensä mukaan.

Myös Saraan kaste on vaikuttanut koko ajan syvemmin ja syvemmin. Kun puhuin hänen kanssaan kasteen jälkeen, hän sanoi luottamuksensa Jumalaan lisääntyneen ja hän näkee selvemmin Jumalan läsnäolon elämässään. Myös ensimmäinen rippi oli ollut havahduttava kokemus: "Silloin vasta tajusin mitä tarkoittaa, että Kristus kuoli syntieni puolesta!"

Tähän hetkeen pääseminen oli vienyt pitkän ajan, valmistautumisaika on pitkä ja vakava, mutta Sara sanoo kumminsa Lucian olleen hänelle erinomaisena tukena. Ei ollut helppoa seistä kerta kerran jälkeen koko seurakunnan edessä, kun odotti hartaasti päivää, jolloin lopulta sai osallistua ensimmäiseen kommuunioonsa kastettuna katolilaisena.

Taivaallisena tukena hänelle ovat olleet rukouselämässä etenkin Neitsyt Maria ja pyhimykset, varsinkin hänen nimikkopyhimyksensä pyhä Clara. Fransiskaanihengellisyys on aina ollut häntä lähellä, sen luonnon rakkaus ja yksinkertaisuus on puhutellut häntä vahvasti. Sara opiskelee metsäekologiaa ja oli kesällä opintomatalla Laosissa. Siellä hän osallistui messuihin eri kaupungeissa ja totesi, että kristittyjen tilanne Laosissa on hyvin vaikea, heihin kohdistuu vainoa ja vihaa.

Kaste aikuisena on toisaalta jotakin enemmän kuin kaste lapsena, siihen sisältyy oma tietoinen valinta, kun lapsen puolesta valinnan tekevät ja hänelle kasteen lahjan valitsevat vanhemmat. Sara Nevalainen löysi tien Kristuksen luo hyvin samoin perustein kuin alkukirkon kastettavat, joista suurin osa oli aikuisia. Vasta vuosisatojen ja -tuhansien kuluttua olemme samassa tilanteessa kuin 2000 vuotta sitten — on yhä runsaammin aikuisia joita ei ole kastettu. Heillä on edessään sama etsiminen ja löytäminen, sama "Kristuksen päälleen pukeminen" kuin ensimmäisillä kristityillä.

Tuula Luoma OP
Kuva Pekka Rantakari

JOHDANTOKURSSI 2013-2014 HELSINGISSÄ

Helsingin katolisten seurakuntien yhteinen johdantokurssi on yleensä joka toisena maanantaina klo 18.30 Pyhän Henrikin katedraalin seurakuntasalissa (Pyhän Henrikin aukio 1) oheisen aikataulun mukaisesti.

Johdantokurssi on tarkoitettu sekä niille, jotka haluavat oppia tuntemaan katolisuutta entistä paremmin, että niille, joiden on tarkoitus liittyä katoliseen kirkkoon. Kaikille avoin kurssi päättyy toukokuussa. Kurssi on ilmainen eikä sille tarvitse ilmoittautua. Kurssin materiaalina käytetään pääasiassa Katolisen kirkon katekismusta. Katekismus ja muuta katolista kirjallisuutta on esillä sekä kurssilla että Katolisessa kirjakaupassa: katolinenkirjakauppa.net. Lisätietoja pappiloista (Henrik 09-637853 tai Maria 09-2411633).

USKONTUNNUSTUS

15.9.2014 Pyhä Kolminaisuus (isä Raimo Goyarrola)
29.9.2014 Jeesus Kristus (isä Robert Galla SCJ)
13.10.2014 Kirkko (isä Manuel Prado)
27.10.2014 Raamattu, traditio ja opetusvirka (piispa Teemu Sippo SCJ)

KRISTILLISEN SALAISUUDEN VIETTO
10.11.2014 Kaste (isä Matthew Azzopardi)
24.11.2014 Vahvistuksen sakramentti (isä Rafal Czernia SCJ)
8.12.2014 Eukaristia (isä Ryszard Mis SCJ)
12.1.2015 Rippi ja sairaiden voitelu (isä Joosef Dang)
26.1.2015 Avioliitto (isä Manuel Prado)
9.2.2015 Pappuus (isä Zdzislaw Huber SCJ)

ELÄMÄ KRISTUKSESSA
23.2.2015 Käskyt I (isä Marco Pasinato)
9.3.2015 Käskyt II (Javier Salazar)
23.3.2015 Käskyt III (isä Ryszard Mis SCJ)

RUKOUS KRISTILLISESSÄ ELÄMÄSSÄ
13.4.2015 Kirkkovuosi, rukous ja hartauksia (isä Federico Spanó)
27.4.2015 Neitsyt Maria ja pyhät (sisar Barbara USJK)
4.5.2015 Sääntökunnat ja kongregaatiot (Tuula Luoma)
11.5.2015 Eläminen kirkon yhteydessä (Marko Tervaportti)

Kirkkoonotto ilmoitetaan myöhemmin.